

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 141.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, május 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veszereltek: akik előttünk járnak.**
- Bankpártoló-egyesület Aradon.**
- Gyermekkorház helyett járványkorház.**
- Az aradi ortodoxok rabbija.**
- Az okvetetlenkedő trónörökös.**
- A pletyka.**
- Dráma a rendőrségen.**
- Féltik a cárt.**
- Pap és tanító harcra.**
- A léleptánc installáció.**
- Megjutalmazott botrányhősök.**
- Egy mandátum: 4 korona.**
- H. kir. szab. panama.**
- Bankéhamisítás játékonyságból.**
- Az új közgyűlés.**
- Botrány a templomban.**
- A városi parlamentből.**
- Hogy fixetik a képviselőt?**
- Tárcza: Ut az óra . . . Irta: Ádám Éva.**
- Csarnok: Egy szegény igazhívő munkájának élete és halála. Irta: Nógrádi László.**

Akik előttünk járnak.

Arad, május 9.

Franciaországnak nincsen hatvanhétje és nincs negyvennyolca, abban az értelemben, mint nálunk. Nem harcoltak a vezényszóért és a gazdasági önállóságért, nem kapcsolak ki évtizedes vagyakat s nincsenek élelmes falánkjai a politikai változással kínálkozó falatoknak. A részleteket folytathatnók anélkül, hogy hasonlatosságot találnánk a nagy köztársaság politikai helyzete és a magunk szűk politikája között.

S mégis, az az eredmény, amely a franciaországi képviseléválasztásokat koronázta, nekünk is szól, s mi is érthetünk

belőle. Minden nemzetnek vannak saját céljai, vágyai, sérelmei, de az emberi érzésekből fakadó áramlatok nem maradnak egy ország határsáncain belül, hanem átcsapódnak mindenüvé, ahol emberek vannak. A különbség csak az, hogy egy helyen hamarabb fognak talajt, a másik helyen tovább tart, amíg a kösziklából az eszmék magvait befogadó, termő földet csinálják.

S abban, ami most Franciaországban történik, a franciák tulajdonképpen előttünk járnak. S a történelem kéréseivel logikája szerint, amely nem alkalmazkodott soha helyi viszonyokhoz, nálunk is ugyanolyan állapotok következnek be a politikai életben, mint ott.

A francia választások eredménye, hogy a radikálisok túlnyomó többséggel jutottak be a reakció pártjaival szemben: a klerikálok éktelenül megfogyva kerültek a parlamentbe, a hol a legutóbbi időben oly elkeseredett harcokat vívtak.

A francia helyzetből sokat tanulhatunk mi magyarok. Megtanulhatjuk első sorban azt, hogy sem az államéletben, sem — ami egyre megy — társadalmi és gazdasági téren nincs jövője a konzervatív irányzatnak. Ideig-óráig lehet talán erőltetni; pillanatnyira bele lehet talán akaszkodni a fejlődés szekerének keréküllőjébe, de ezért a futó diósőségért nem érdemes elmaradni a világtól, nem érdemes — habár rövid időre is — a fejük tetejére állítani a viszonyokat. Franciaország példája mutatja, hogy a nyugotias irányú kultúrfejlődés szociális téren a ra-

dikalizmust vallja hitvallásul és kiméletlenül, sokaknak fájó kegyetlenséggel rombolja össze a konzervativizmus oltárait. Ezt látjuk és tapasztaljuk. Tudjuk továbbá, hogy fejlődésünk utóbbi századaiban mindig a francia szellem csinálta meg nálunk a nagy átalakulásokat. Nemcsak nálunk, másutt is. Az ismeretlen mélységekből szellő kerekedett, a szellő később szellé nőtt meg, aztán vihar lett belőle és ez a vihar, francia földről utra kelve, vad csapongással járta be az egész kultúrvilágot. A viharok gyakran megismétlődtek és nyomukban sohasem maradt el a tisztulás, a frissítő átalakulás. Ime most is érzik ilyen vihar. A látzat úgy mutatja, mintha ez ártatlanabb volna a régi, nagy viharoknál. Ez azonban csak látzat. Históriai felületesség, elfogultság, tudománytalanság népesítette be óriásokkal, rémületet terjesztő erupciókkal a multat, mert nem értette meg az eseményeket, vagy mert tényleg óriásokat látott azokban az emberekben, vagy körülményekben, akik vagy amik felforgatták a társadalmi rendet, amelyre ő is esküdt és amelyre támaszkodva, nagy tiszteletben, tekintélyben, nyugodt nyárspolgári miliőben irogatta a maga kised krónikáit. Ezért van az, hogy a jelen viharait kisebbeknek látjuk és ezért lesz az, hogy ezek a viharok elsepernek bennünket, mint a pelyvát, ha idejében föl nem ismerjük és nem méltányoljuk romboló természetüket.

És érdemes még egy dologra rámutatni.

Ut az óra . . .

Irta: Ádám Éva.

Egy . . . kettő . . .

Ezt az óra ütötte most, e pillanatban a toronyban. Oly röviden kongott el a hang és mégis úgy eisir, úgy eiszong a lelkemben. Mintha sírni szeretnék, mintha örülni és kacsogni.

Akinek érző lelke van, azt nemcsak sötét tragédiák ébresztik fel és nemcsak csapongó örömek.

Néha irigylem azokat, akiknek lelke csak erős benyomásokra ad visszhangot.

Vannak érzések, csodás, finom hangulatok, amik édesek és szépek. Keriben vagyok. Fehér virágzásban álmodik a föld. Soha nem érzelt, fájó, ébredő, elszálló illatot hoz a szél. Nem is szél ez. Egy hullámvás a föld erejéből, a virágok álmából.

Nekem ilyenkor mindig fáj valami. Mindig megdobb a szívem, ha ébred az élet, vagy ha eltemeti azt a hervadás.

Ilyenkor meglátogatja eszemet a szívem, lelkemet az álmódás, álmaimat a kétség.

Eszembe jutnak régen elmúlt tavaszok. Látnok sok-sok virágszirom-hullást és érzem távoli rétek illatát. Nem ezt, ami most lengi be lelkemet, hanem azt, ami régen továszállott.

Mintha a mult mindig kedvesebb, mintha

édesebb volna az ő ködös távola a jelen éles körvonalainál.

Amazt már bevonta az idők homálya. Minden jelen örömről kíséri a félelem, hogy hátha az csak költői délibáb, ami fölcsúsz!

Minden örömet kísér egy halovány árny. Olykor aig látjuk meg, de a fény soha sincs árny nélkül . . . Gyakran némul el a kacagásunk, ha a lopva kísértő árny megjelen.

A mult idők távolában eltűnik az élet apró bántama.

Ut az óra: egy . . . kettő . . . és elfeledünk sokat, sokat! Csak annak az emléke marad meg, ami egykor boldogított, vagy az, ami mély sebet tudott ütni.

Ezért édes a multak emléke, mert azok az apró kellemetlen mellékkörülmények, mint Intrika, pletyka, irigység: elmúlnak az idők folyamán s ami megmarad az emlékezés számára, az édes. Akkor is, ha csak fájdalomra emlékezünk. Akkor is bevonja azt valami csöndes, megbékélt nyugalom, valami szeliden kedves mélabu. Azon vesszük észre magunkat, hogy lelkünk ott időz, ahol egykor csak könyezni tudtunk.

És az öröm, a régi édes, elmúlt örömek ugy-e bár, sohasem olyan közvetlenek a ránk való hatásban? Ha egyszer elmúlt az öröm, bármily nagy volt is egykor, ha mulnak az

évek, valami kedves, borongó bánatot ébreszt az emléke.

A napi életzaj, küzdelem nem sok időt hagy az ábrándokra. Az álmok, az emlékek csak a regényekben ejtik rabul az embert. Az élet oly erőteljes lázzal követeli a józanságot, hogy nem igen érünk rá sírni a multakon. A mai kor embere rohanva feled és keres vágyakat, emlékeket.

Azok is, akik emlékezni szeretnek, csak lopva, titokban teszik azt. Az álom belopja magát a kenyérkereső harcba.

Olykor vontatva, szórakozottan köszöntünk valakit, olykor el is haladunk mellette észrevétlenül. Olykor több betűt írunk egy szóba, mint kellene, néha kevesebbet. Olykor végig ég a cigaretta a férfi kezében, néha érintetlen marad az étel a nő előtt, míg lefut egy hideg könyecsepp a mélyző arcon.

Csak így emlékeznek a mai ember. Csak lecsapja a boros poharát a férfi, csak sóhaj egyet a nő. Mindez oly beszédes.

Mindez azt mondja:

— Ejh! volt jobban is. Rég volt! Nem is akarok rá gondolni. Oly ostoba ez a könyecsepp, nem tudom, mi fáj nekem.

O se tudja. Nem is fáj egyéb talán, mint-hogy ütött az óra. Utött egyet . . . kettőt . . . Ugy, mint most. Igazán csodálatos ez a fe-

Az irányzat, mely most fokozott dialmással vonul be a francia parlamentbe, ellensége annak a bájos örületnek, amely revans-eszme néven ismeretes. Ellensége a másik népszerű fantomnak is, amelyet az idealista önzés imperialiszmusnak nevez. Viszont a nacionalisták programjának vezérlő pontja mind a két idea. Magyarországon Apponyi Albert a nacionalizmus zászlóhordozója, ugyanazé a nacionalizmusé, amely most Franciaországban megbukott. Apponyi híve a nacionalista imperialiszmusnak, de ellensége a revans-eszméknek, mert ő az örök békének egyik vándor-papja. A radikálisok Franciaországban heves ellenzői a most kisebbségben maradt francia boszupolitikának, tehát e kardinális kérdésben elvtársai Apponyinak. Apponyi rajongó propagálója az örök békességnek, a hadsereg leszerelésének és egyúttal most vezérszavazója lesz annak a törekvésnek, amely 450 millió költséggel igyekszik az osztrák-magyar hadsereget — fölszerelni.

Csupa ellentét, csupa ellentmondás. A politikusok persze azt mondják, hogy mindez csak látszólagos. A tudomány azonban mást mond és ha le tudja győzni a furfangos politikát, kegyetlen ítéletet gyakorol.

Ma mindez nem öltik szembe, mert nincsenek eléggé előtérben azok a kérdések, a melyek a radikálisokat a konzervatívoktól elválasztják. Mihelyt azok előtt áll a parlament, akkor lesznek nálunk is radikálisok és reakciók, ha mindjárt az utóbbiakat nem fogják nacionalistáknak nevezni, mint Franciaországban. A helyzet *ugyanolyan* lesz nálunk is, mint Franciaországban, — de hogy *mikor* jutunk oda, a hol a franciák már most vannak, — ez a nagy kérdés.

Munkáspártoló-egyesület Aradon.

(Nincs többé nyomor!)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Megszületett. Az aradvármegyei gazdasági egyesület urai elhatározták, hogy munkásaik részére megalapítják a munkáspártoló egyesületet, amely ápol, véd és eltakar. Ezentúl minden

hérvirágzás. És olyan jó itt a kertben. A nap éget. Ragyog az arcomra. Oh milyen jó, hogy fokete leszek tőle! Nem kell kalap! Nagy, kerek szalmakalap. Husz krajcár volt. Most vettem a vásáron. Itt van a földön. Kézimunka is van mellettem. Az meg itt, az asztalon pihen. Ejh, hát minek is dolgoznom? Ugy-e kedvesebb az, ha lehunyor szememet és álmodom? En se tudom, miről. Színekről, amit nincs, dologról, ami sehol se keletkezik, szerelemről, amit nem ismerek.

És könyről is álmodom, ami jól esik. Ilyen könyv is van. És ez gyógyít. Ugy-e, az kedves lenne, ha én nem volnék itt ilyen árva, ha tudnám, hogy ha út az óra ismét egyet, kettőt; ha eljönne ide a kertbe valaki hozzám. És morolyogva szólna:

— Jöjjön, édes, sétálni . . .

Es mennék. De nem a korzóra. Az utálatos a hivalló cifra-ságával. Mennék ki a rétre, a mezőre, ahol ugy susognak a virágzó fűzfák a vízparton. Kacagnánk. Ugy-e? M-rt az élet kacagás és derű. És én rádobnék egy marék virágszirmot . . . meleg lenne.

Oh Istenem! Ezt én szeretném elérni! Tán semmi egyebet. Csak hogy legyen, akivel kacagjak és akire virágot dobjak . . .

Es még mit is szeretnék? Igaz! Egy bő köpenyt, amiben sétálni menjek. Egy hárm-

mezőgazdasági munkás kéjjel fog dolgozni napi ötven krajcárért, mivel az alapszabályok szerint az egyesület ügyészel megállapított díjak mellett elintézik jogi dolgaikat, mivel *újabb szövetkezetekkel* fogják őket boldogítani s mivel továbbá házi ipari oktatást kapnak, hogy a 14—15 órai munkaidő után még pénzt is kereshessenek.

A gazdasági egyesület ma a következő meghívót bocsájtotta ki:

Régi keleti dolog a munkások bérharca, lassan kezdődött és rohamosan hódít tért, mert lelketlen igazgatók kihasználva a kor szellemét, kihasználva a munkások gyengeségét, hogy magoknak kenyeret biztosítsanak: alattomos módon igaztadják a munkásokat munkaadójuk ellen, belekergetve őket a bérharcba, hogy azután keservesen megtakarított fillérjeiket tőlük elcsaiva, saját magok szép jövedelmi forrásra tegyenek szert. Igazításuk határt nem ismer, dacára törvényeinknek, de még könnyű az ő munkájuk, mert hisz sok ma a megalégedetlen ember minden osztályban és különösen könnyű volt ez utóbbi két évben, mikor az áldott anyaföld a mezőgazdasági munkásoktól megtagadta a munkát és az áldatlan politikai helyzet nagyon megnehezítette a munkások során való könnyítést.

Gazdatársadalom, mezőgazdasági munkások munkaadóját ne várjunk mi mindent a kormánytól. — Segíts magadon, Isten is megsegít — segítsünk magunk a bajon még most, mikor a betegség gyógyítható. Nyujtsuk kezeinket munkásainknak és küzdjünk az igazgatók ellen saját fejeinkkel. Ne törjünk pálcát az elégedetlen és ellenünk harcba szállt munkások felett, hanem *igyekezzünk meggyógyítani az ő beteg lelkeiket* és hogy ezt megteheszük, egyesületté kell tömörülnünk, melynek célja a mezőgazdasági munkások és munkaadók jogos érdekeinek megvédése, az igazgató és haszontalan elemek *törvényes megbüntetésé*, hogy azután ismét helyre állva a jó egyetértés, a munkaadó a munkásokkal együtt, egymást megértve és megbecsülve együtt küzdjenek és munkálkodjanak.

Szeretett édesanyánk — magyar hazánk boldogulása érdekében — ne engedjük, hogy lelketlen igazgatók, bevándolt idegen akku csavargók aknamunkáikkal hazánktól fosszanak meg.

Az aradvármegyei gazdasági egyesület átértézte e téren feladatának nagy fontosságát; a kebelésben egy a munkaadó és munkások érdekeit védő „Aradvármegyei mezőgazdasági munkás pártoló egyesület” című egy egyesületet óhajt létesíteni, melynek alapszabályai készen vannak, csak épp a belratkozás és megalakulás van még hátra, de hogy ez soká ne készen és az új egyesület működését megkezdhesse — az

oldalú tükröt, amiben a kalapot föltegyem. És egy piros kis kerek kalapot. Más vágyam nincs. És hogy jöjjön el érettem valaki, aki kacagva és boldogan, kézenfogva vigyen el sétálni vadvirágos tavaszban. És szeretném, hogy mindez őt boldoggá tegye. Az én boldogságomhoz ennyi kell . . .

Nekem a múltban nem fáj semmi. Nem tűnt abban tova a boldogságom. A könyeim is olyan kedvesek.

Síratok egy erdőt, amiben felnőttem, mint a vadvirág. Síratok olyan fényes szemű csillagokat, amilyenek azóta sohase jöttek az égre. Síratom a pásztorlúzeket, amiket azóta nem láttam . . . Ez a múltam. Csengő gyermekcagás és kedves bánat, amit ott tanultam, a hol láttam születni és meghalni a nagy erdőket. Az óra ütött. Egyet . . . kettőt . . .

Osszerezzenek. Vajjon ha sokszor üt el még azt az egyet, kettőt, vajjon több könyvem hull-e majd? Ki tudja? Ki? Talán az Isten. Talán az, akiről most még azt se tudom, valóság-e vagy álmokép. De aki eljön egyszer, hogy sétálni vigyen engem s akire én fehérvirágot pintek egy csöndes folyó partján, ha út az óra . . . egyet . . . kettőt . . .

alakuló gyűlést *follyó hó 13-án, délelőtt fél 10 órakor* a gazdasági egyesület székházának emeleti nagy termében tartja meg, — melyre tisztelt címetet oly kéréssei hívja meg, hogy azon megjelenni és érdeklődő gazdatársainkat, kiknek a véletlen folytán tán meghívó kezei közé nem jutott, meghívni méltóztasson.

Arad, 1906. május hó 8-án.

Elnök igazgató:

Vásárhelyi Józsi.

Titkár:

Xemény Szilárd.

Ügyvezető-titkár:

Keller Ivan.

A felhíváshoz mellékelt alapszabályokból megtudjuk még, hogy az egyesület gazdatagjai kötelesek gazdaságuk minden 25 hold szántóföldje után egy munkást pártoló tagnak beírni és lehetővé tenni a pártoló tagoknak olcsó kölcsön megszerzését. Hát mindez gyönyörű dolog, de szociális kérdéseket aigha lehet ilyen módon elintézni. Az ígéretek is szépek, de kénytelenek vagyunk őket kissé bizalmatlanul fogadni, mert hiszen eddigelé épen a mezőgazdasági munkaadók voltak azok, akik legkevésbé tördék a munkásaik érdekeivel. És — ezt csak így futtában említjük. — tíz filléres bérjavítás mindenestre többet használna, mint huz hasonló egyesület.

Az aradi ortodoxok rabbija.

(A paksi rabbi-család sarja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Az aradi ortodox izraeliták annyira előrehaladtak a maguk különvált szervezetének kiépítésében, hogy már rabbijuk is van. Az új rabbi szombaton tartja első hitszónoklatát a volt Elit-kávéház egyik termében létesített imaházban. Az ortodox rabbi személye határozottan érdekes arra, hogy néhány szó essék föléle.

A rabbit *Szofer* Judának nevezik és egy nagyhirű dunántúli rabbi-családnak sarja. Tulajdonképpen *Schreiber*-nek hívják, de már atyja fölvette a héber *Szofer* nevet. *Szofer* eddig Pakson volt rabbi. Az első évben mint az aradi ortodoxok rabbija, nem is kap fizetést, a későbbi években pedig 2400 koronát kap; ez is jóval kevesebb az eddigi jövedelménél, de *Szofer* missziót akar teljesíteni azzal, hogy az ortodoxoknak Aradon hívőket toboroz.

Szofer Judának apja is *Szofer* Zuszmann paksi rabbi volt, s az ortodoxok között nagy tekintély, szinte csodatevő hírből álló. Szentül hitték, hogy ért a titkos tudományhoz, amelyből a jövedőt meglátja, s ellenségeinek ártani tud. Megesett az antiszemita-párt szervezésének idején, hogy az antiszemiták Pakson is gyűlést tartottak. Egy dunai malomban gyűltek össze a pártszervezők. A paksi zsidók fölháborodtan vitték ezt a hírt a rabbihoz:

— Ez ellen tenni kell valamit! — mondták.

— Nem kell velük törődni, — mondta nyugodtan a rabbi.

S egy óra múlva megtörtént, hogy egy uszályhajó a malomnak ütközött, azt fölfordította, úgy hogy a benne levők nagy ügyvelbajjal tudtak megszabadulni a vízbefulástól. A paksi zsidók megesküdték rá, hogy a rabbi *Szofer* hívta ki az antiszemitákra Jehova haragját.

S a halálához is érdekes eset fűződik. A rabbi folyton azt hirdette, hogy egyetlen könyvet szabad csak olvasni: a szentírást. A ki másat olvas, bünt követ el, a melyért meglakol. Egy reggelen a rabbit váratlanul halva találta az ágyában. Ágya mellett egy könyv volt, nyitva, olvasás alatt félbehagyta: Shakespeare egyik drámája. A rabbi elérte a végzet, a melyet hirdetett . . .

Az aradi ortodox rabbiának egyéb nevezetes pap-rokonai vannak. Nagybátyja *Pozsonyban*, az ottani híres *Jesivában* rabbi, egy nővérének fia pedig *Newyorkban*.

Egy dolog van mindenesetre, a mi lehetetlenné teszi, hogy az ortodox rabbi missziója Aradon eredményes legyen. Szofer Juda ugyanis németül fog prédikálni, mint ma még a legtöbb ortodox pap. A német prédikációkkal pedig se az új pap, se az új ortodoxok nem fognak maguknak rokonszenvet szerezni. Ha már külön hitközségük van, s külön papot akarnak, keressenek olyat, a ki talán kevésbé nevezetes rabbi, de magyarul hirdeti a vallás igéit. Aradon a zsidóság a lakosság többi részével egyetemben sokkal jobban megmagyarosodott, hogy sem német prédikációkra híveket lehetne toborozni.

A pletyka.

(Egy telefon-központ titkaiból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Pikáns pletykákkal foglalkozott tegnap a szegedi büntető törvényszék főlebbviteli tanácsa, a mely egy érdekes rágalmazási pör tárgyalására ült össze. A pörben egy volt szegedi postatiszt a vádlott, de kivülé még igen sokan vannak érdekei. Története a következő:

A múlt évi május hónapban különös pletykások keltek szárnyra a szegedi posta tisztviselői között. Több hivatalnok szerepelt a rágalmazó pletykákban, amelyek a legpikánsabb helyzetbe állítottak be egyes tisztviselőket. A különös híreknek még nagyobb érdekességét kölcsönzött az a feljelentés, amelyet *Schwarzeleitner* Hugó szegedi postatiszt tett a szegedi postahivatal főnökségénél. A jelentést azt tartalmazta, hogy *Germász Károly* és a felesége, postal tisztviselő terjesztik a pikáns pletykákat. *Schwarzeleitner* feljelentése nemcsak általánosságban szólt, hanem megnevezte azokat az egyéneket, akikről *Germászék* állítólag kompromittáló híreket terjesztettek.

Azt állította, hogy *Germászné* állítólag egyszer neki ezeket mondta:

— Látja, én most kerestem husz koronát a munkámmal. Mert én inkább többet dolgozom, de nem engedek magamnak udvaroltatni a főnökeimtől, mint ahogyan azt a többiek teszik.

Azonkívül — mondta *Schwarzeleitner* — *Kende* Gizelláról, *Véber* kezelőnőről, *Biacsi* Imre postal tisztviselőtől és általában az egész telefonközponttól arcpirító pikantériákat beszéltek *Germászék* úgy ő előtte, mint másoknak.

Amint *Germászék* ezt megtudták, feljelentést tettek *Schwarzeleitner* ellen a szegedi büntető járásbírósnál rágalmazás és becsületsértés miatt. A bíróság előtt a vádlott elismerte a vádat s a valódiság bizonyítását kérte. A kérelemmel azonban a bíró elutasította és 20 napi fogházra átváltoztatható 200 koronára büntette *Schwarzeleitner* rágalmazás miatt.

Az ügy a főlebbviteli bíróság elé került, a mely a múlt hónapban tartott tárgyalást a pikáns pörben. A főlebbviteli törvényszék előtt *Schwarzeleitner* elismerte a vádbeli cselekedetet és arra kérte a bíróságot: engedje meg a bizonyítását annak, hogy *Germászék* tényleg beszélték azokat, amelyek miatt *Schwarzeleitner* feljelentette őket a postafőnökségnél.

A törvényszék helyet adott a kérelemnek és utasította a járásbírósnak, hogy hallgassa ki a vádlott tanút és szerezzze be a postafőnökségtől azokat a fegyelmi iratokat, jegyzőkönyveket, amelyeket az ez ügyből keletkezett fe-

gyelmi vizsgálat során készítették. Miután az megtörtént, a főlebbviteli tanács tegnap délutánra ismét tárgyalást tűzött ki az ügyben, hogy ítéletet hozhasson. A tárgyalást azonban el kellett halasztani, mert azon csak a vádlott védője jelent meg, aki közölte a bírósággal, hogy a vádlottat időközben Budapestre helyezték át, és nem kapta meg az idézőt. A bíróság így csak a közeli hetekben hozhatja meg ítéletét.

Gyermekkorház helyett járványkorház.

(A város nem ad telket.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Az aradi Fehér-Kereszt által tervezett gyermekkorház ügye, amely már hónapok óta foglalkoztatja a várost, a mai közgyűlésen kedvezőleg megoldást nyert. A törvényhatóság ugyanis, elfogadván *Issekutz* László dr.-nak és másoknak érvelését, a tanács és a közegészségügyi bizottság javaslataival szemben úgy határozott, hogy a gyermekkorház felállítását nem tartja szükségesnek. A gyermekkorház céljaira szánt hatvan ezer koronát tudvalevőleg a *Neuman* család adományozta a Fehér-Kereszt-egyesületnek. A törvényhatóság mai határozata értelmében érintkezésbe fog lépni a családdal aziránt, hogy nem volnának-e hajlandók ezt az összeget egy járványkorház céljaira átengedni, amely esetben a város ingyen telekkel szolgálna.

Az ügy tárgyalásáról, valamint a *Neuman*-családnak ez ügyben tett nyilatkozatáról alábbi tudósításunk szól:

Vajjassy Lajos h. polgármester ismertette a tanács javaslatát, amely az egészségügyi bizottság véleménye alapján, a *Kossuth* utca, a *Vágóhid* utca és az *Élvíz-csatorna* által határolt teleknek átengedése mellett szólt.

Issekutz László dr. hosszabb beszédben foglalt állást a javaslat ellen. Számos érveléssel bizonyította, hogy a város belterületén fertőző korház felállítása helytelen és veszélyes. Már akkor állást foglalt ez ellen, amikor a vármegyei közkorház kibővítésére volt szó. A gyermekhalandóság csökkentésére hatalmasabb eszköz volna a tápkonyha felállítása. A szülők még a legnagyobb garancia mellett sem hajlandók gyermekeiket a kórházban elhelyezni. Kényszerítő hatása a kórházba szállításnak csupán fertőző betegségek esetén van. Ilyképen eljutunk oda, hogy a város belterületén egy veszedelemes fészket tartunk fenn. A fertőzőbetegségek részére minden modern városban teljesen elegendő kórházak vannak. Nem ellensége a gyermekkorház felállításának, de célszerűbbnek vélné, ha a kórház céljaira szánt összeget egy a város területén kívül felépítendő fertőző kórházra fordítanák. Javasolja, hogy a törvényhatóság lépjen ez irányban érintkezésbe a *Neuman*-családdal.

Posgay Lajos dr. Nem örömet jövőnk elmentébe *Issekutz* László kollegámmal, de kénytelen vagyok álláspontomat kifejteni. Most, az utolsó órában felmerült aggályok tulajdonképpen csak rémlátások. Budapesten a *Stefanja* és a *Bródy* gyermekkorházakban is vannak fertőző osztályok. A közgyűlés csak jót tesz, ha a gyermekkorház mellé egy fertőző osztály felállítását megengedi.

Avarffy Imre dr. nem akar akadémikus vitába bocsátkozni, csupán a ténynél marad. Tény az, hogy nincsen körvonalazva, miképpen akarják felépíteni a kórházat. Nem tudja, hogy a Fehér-Kereszt egyesület miféle feladatokat tűzött maga elé. A Fehér-Kereszt maga sem

tudja, mit akar. Ha fertőző kórházat akarnak felállítani, akkor ennek nincs helye a kijelölt területen. Az *Élvíz-csatorna* mellett az ilyen kórház roppant veszélyes volna. A fertőző kórháznak teljesen szabad a közlekedés által könnyen hozzáférhető helyen kell felépülnie. A kijelölt terület átengedését nem tartja helyesnek.

Müller Lajos dr. szerint annak idején helytelenül cselekedett a város, hogy a városiigetben engedélyezte a *lelencház* felállítását. Most nem szabad hasonló hibát elkövetni. A tanács is csak azért hozta javaslatba a jelzett terület átengedését, mert más alkalmas hely nincs és mert a telek a kórház céljaira megfelel. Csatlakozik *Issekutz* javaslatához.

Institoris Kálmán megvédi a tanács álláspontját. A budapesti *Rókus-kórházban* is van fertőző osztály.

A közgyűlés végül *Posgay* Lajos dr., *Tisch* Mór dr., *Salace* Gyula és a tanács tagjainak kivetelével, elfogadta *Issekutz* László dr. javaslatát.

A város ennél fogva érintkezésbe fog lépni a *Neuman*-családdal az iránt, hogy nem volnának-e hajlandók a gyermekkorház céljaira szánt összeget egy fertőző kórház céljaira átengedni.

A közgyűlés után az *Aradi Közlöny* egyik munkatársa beszélgetést folytatott a *Neuman*-család egyik tagjával és kérdést intézett hozzá, hogy hajlandó volna-e a család átengedni az alapítványt? A család illető tagja kijelentette, hogy az ügyben egyelőre nem adhat végleges nyilatkozatot.

— Megjegyezni kívánom — mondta, — hogy mikor a család körében az alapítvány terve felmerült, akkor orvosi körökből azzal az ötlettel jöttek a családhoz, hogy gyermekkorház céljaira adományozza a jótékony céra szánt összeget. A család ennek a kérésnek természetesen a legnagyobb készséggel tett eleget. Igen természetes, hogy, ha annak idején az *Issekutz* dr. tervét vetették volna fel, úgy a család ebbe is beleegyezett volna.

A beszélgetés folyamán munkatársunk azt az impressziót nyerte, hogy a *Neuman*-család nem fog elárkólni az elől, hogy a törvényhatósági bizottság kérelmének a járványkorház tervét illetőleg eleget tegyen.

Az okvetetlenkedő trónörökös.

(No i-ely Gnyv! — A kecskehús, mint olyan. — Panama az olimpiai versenyen. — Miért nem győztek a magyar atléták?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 9.

Az athéni olimpiai játékok május 2-án véget értek. Másnap már utra keltek az összes idegen nemzetbeli atléták. A magyar csoport egyik része *Konstantinápoly* felé vette útját és valószínűleg ostromzár alá kerülve, csak nagy későn ér haza Budapestre. Atlétáink javarésze azonban, mely *Triesztig* hajón jött, tegnap reggel érkezett meg Budapestre.

Egyik budapesti estilap tudósítója a hat napi utazástól ugyancsak elcsigázott atlétákat sorra kikérdezte, mondják el impresszióikat, legkivált azokat, amiket az eddigi bő tudósítások még nem közöltek. Ezekből az érdekességekből közöljük az alábbi részleteket:

Roppanó kedélyes volt a hellén olimpiákon *Györgynak*, a görög trónörökösnek szereplése. A vívóverseny kezdete például délután fél négy órára volt hirdetve. A trónörökös azonban már délután 8 órakor megjelent a vívóverseny színhelyén és kívánta, hogy azonnal kezdjék meg a mérkőzést. Azok a vívók tehát, akik délután

három órákor nem voltak a helyszínén, a versenyben azontúl már nem is vehettek részt. A vívőverseny döntőjét is például megismételtette a trónörökös és a megismételt versenyen azután a görög vívó győzött.

Még mulatságosabb volt a trónörökös szereplése a gyalogló versenyben. A ki ugyanis meggyorsította lépteit, azt egyszerűen vállon ragadta és kiutasította a versenyből. Ezen az anomálián azután úgy segítettek, hogy másnapra újabb gyalogló versenyt írtak ki, de annak eredményébe a trónörökösnek már nem volt szabad beleszólnia.

Nagy hibája volt a versenynek, hogy a rendezést javarészt a katonákra bízta. Így történt az az abszurdum, hogy a 100 méteres uszóverseny egyik előfutámban hat, a másik előfutamban pedig tizenkilenc versenyzőt indított az e célra kirendelt katona.

Az egyik atléta a következőket beszélte el:

— A magyarok gyenge szereplése leginkább arra vezethető vissza, hogy az egész idő alatt kecskehussal voltunk kénytelenek táplálkozni, a mely undorító volt. Ez annyira megviselt mindannyiunkat, hogy a versenyekben nem voltunk képesek igaz képességeinket kifejezni. Jobb dolguk volt az uszónak, a kiknek szereplésétől amugy is a legtöbbet várhattunk. Ezeket Brüll Alfréd vette gondozásba és mind a hat uszó az ő költségén táplálkozott; a legjobb és a legdrágábbat kapták.

— A magyar kiküldöttek az idegen nemzetbeli atléták vezetőinek erőszakoskodásai miatt is igen sokat szenvedtek és a magyar atléták vezetői egyetlenegy esetben sem tudtak sikeresen közbelépni. Így azt cselekedték meg az amerikaiak, hogy mikor látják, hogy Dávid Mihály, a magyar súlydobó trainingben tizenhárom méteren felül dob, az ő versenyzőjük: Scherridán érdekében úgy változtatták meg a versenyszabályokat, hogy a mellől kellett a vasgolyót eldobni. Ilyen módon azután sikerült Sherridánnak Dávidot a második helyre utasítani. Halmay Zoltán váratlan legyőzése inkorrekt rendezésnek a következménye volt. A 100 méteres pálya ugyanis az egyik oldalon vagy másfél méterrel nagyobb volt, mint a másik oldalon. Az amerikai Danich, a verseny győztese kapta sorshuzás utján a rövidebb pályát, Halmay pedig a hosszabbat. Az erkölcsi győztes tehát Halmay Zoltán, a ki másfél méterrel többet uszva, mégis csak fél méterrel maradt el Daniels mögött.

Féltik a cárt.

Állandósított ostromállapotot.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 9.

A legutolsó pár napon elkövetett véres merényletek ismét felelevenítették Oroszországban a forradalomnak már-már szunyadni kezdő kísérletét. A Dubassov elleni bombamerénylet, a revolverrel agyonlőtt főkormányzó esete s Ignatiev meggyilkolásának híre, (melyet különben ma félhivatalosan megcáfolnak) épen elegendő alapot szolgáltatnak arra az ideges, reszkető félelemre, amely a cári udvart ismét elfogta. Ennek az ijedelemnek első következménye természetesen oroszos módra csakis a legdurvább rendőri intézkedésekben nyilvánul meg. Ostromállapotot akarnak állandósítani az egész országban s a most adott alkotmányféléit is meg akarják semmisíteni azzal, hogy a dumák működését megbénítják.

Mai távirataink a következők:

Pétervár, május 9. A Dubassov elleni merénylet igen erős aggodalmakat idézett elő arra nézve, hogy a cár a dumát csütörtökön a téli palotában maga nyissa-e meg? Kormánykörökben beszélnek, hogy nem a cár, hanem fivére, Miklós nagyherceg fogja fölolvadni a duma megnyitó trónbeszédet, mert attól félnek, hogy merényletet akarnak a cár ellen elkövetni. A cár utazására Carszkojeszelóból Pétervárra már egészen külön utat állapítottak meg, hogy a cár megérkezésekor ne legyen kénytelen az utcákon át haladni. Ugy tervezik, hogy Carszkojeszelóból Péterhofba vasuton és onnan a téli palotába yachton megy a cár. Ezen az uton merényletet egyáltalán nem lehet a cár ellen intézni. Trepov az ostromállapot kihirdetésére vonatkozó szabályokat Pétervárra nézve egészen megváltoztatta. Amennyiben csütörtökön a téli palotában vagy a dumában valami történik, az ostromállapotot három évre állandósítják és a dumát teljesen megbénítják.

Pétervár, május 9. A cár parancsára Linevics tábornokot katonai törvényszék elé fogják állítani, hogy felelőségre vonják a szibériai fölkelés alatt tanúsított viselkedése miatt Stössel ellen legközelebb befejezik a katonai vizsgálatot.

Pétervár, május 9. A Pétervári Távirati Ugynökség a külföldi lapoknak azt a hírt, hogy gróf Ignatievet Kievből meggyilkolták, megcáfolja.

Dráma a rendőrségen.

(Gyilkosság egy hivatalban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 9.

A budapesti főkapitányság épületének egyik hivatalos helyisége előtt ma délután tíz órákor véres családi dráma történt. Mészárits Ferenc mázolómester három revolverrel leterítette a feleségét Premee Franciskát, aztán kétszer magára sűtötte a fegyvert. Nem talált. Harmadszor is homlokához emelte a forgópisztolyt, arra azonban már nem volt ideje, hogy el is sűthesse, mert a lövések zajára a detektíveknek közvetlen szomszédságban lévő szobájából kirohantak az emberek s elfogták az őrzőgő, valósággal eszméletlenül kivüli embert. Az esetről, amely leírhatatlan izgatottságot keltett a főkapitányságon, tudósítónk a következőkben számol be:

A főkapitányságon Szalay Jenő rendőrfogalmazó előszobájában történt a dráma. Mészárits Ferenc felesége reggel kilenc óra óta várta türelmesen, míg rákerül a sor. Az időt tizenegy óráig beszélgetéssel töltötte. Két asszonynak, akik mellette szorongtak a kemény fapadon, elpanaszolta nagy baját. A férje halálát fenyegette, mert otthagya. Elmondta apróra, mennyire gyűlöli azt az embert, aki életének, amióta a rossz sors hozzákötötte, minden pillanatát megkeserítette. Most rátalált az igazira, akiért minden pillanatban kész volna a halálra is. Szomszédjai áhítatosan hallgatták a szentimentális történetét, amely mellett az ő apró bajait teljesen eltörpültek.

Tizenegy órákor Mészáritsnére került a sor. Már megindult a hivatalos helyiség ajtaja felé, mikor az előszobának egyik folyosóra nyíló ajtaja előtt magából kikelve, homlokára csapzott hajjal s a belső felindulástól remegve megjelent a férj. Az asszony látására futásnak eredt, mire Mészárits háromszor egymásután rá-sűtötte zsebéből hirtelen előrántott revolverét. Mind a három lövés talált s a boldogtalan asszony hang nélkül, ájultan összerogyott. A me-

rénylő akkor magára fordította a fegyvert s két lövést tett, a golyók azonban nem tettek benne kárt. Az egyik golyó az ajtóba furódott, a másik a folyosóablakot ütötte keresztül.

Harmadszor is el akarta sűtni a forgópisztolyt, de Nemesy detektív, aki a lövések zajára a detektíveknek közel levő szobájából kirohant, lefogta kezét.

Az esett óriási izgatottságot keltett a hatalmas épületben. Az őrséget nyomban készenlétebe helyezték s a hivatalos helyiségekből mindenünnen összeszaladtak a tisztviselők. Az ájult asszonyt bevitték a panaszfővétel hivatal helyiségébe, ahol a pamlagra fektették. Merénylőjét a detektívszobába tuszkolták, ahol miután kikutatták zsebeit s mindent, amivel esetleg kárt tehetne magában, kiszedték belőlk, elmondta, mi vitte rettenetes tetteire.

Jó dolgunk volt, míg az a rossz asszony el nem vesztette fejét. Hiába, mégis igaza volt a plébánosunknak, mikor óva intett, hogy szerencsétlen leszek. Én azonban szerelmes voltam s nem hallgattam az intő szóra. A múlt hónapban az asszony megismerkedett egy facér lakatoslegánnyal, Markovics Milovánnal, aki elcsavarta a fejét. Attól kezdve nem lehetett vele birni. A minap, egy reggel az asszonynak hűlt helyét s lakásunkat kifosztva találtam. A Király-utca 11. számú házban aztán ráakadtam a szerelmesekre. Nem mertem bemenni hozzájuk, hanem levelet írtam az asszonynak, jöjjön vissza, nem lesz bántódása. Ha nem jön, megölöm. Ezt csak ijesztésül mondtam neki, ahogyan ma sem akartam megölni, csak megsebesíteni, hogy megijedjen. O azonban nem is válaszolt, hanem eljött ide, hogy feljelentést tegyen ellenem.

A megrontott, szerencsétlen emberi letartóztatják. A súlyosan sebesült asszonyhoz kihívták a mentőket, akik a Rókus-kórházba szállították. Állapota reménytelen.

SPORT.

Aradi honvédhuszártisztek győzelmei.

— A szegedi lovasünnepély. —

Arad, május 9.

A szegedi honvédlóvasdandár tisztikara vasárnap rendkívül szépen sikerült díjlovaglási és díjugratási versenyt rendezett Szegeden, amelyen az aradi honvédhuszárosztály tisztjei is több fényes győzelmet arattak. A közönség részére főtartott helyet Szeged társadalmának színe-java töltötte be, amely a pompás lovasmutatványokat a legnagyobb érdeklődéssel és tetszéssel fogadta.

A sportünnepről az alábbi tudósítást adjuk:

A versenybíró, melynek tagjai között volt Zech Colbert báró őrnagy, aradi osztályparancsnok is, a díjlovaglásban három aradi honvédhuszártisztet jutalmazott és pedig Király Dezső és Makay Gyula századosokat és Tóthvárad Asbóch Udön főhadnagyot.

A díjugratásban tizenöt résztvevő közül két, aradi tiszt nyert díjat: a második díjat Prihradny Elek százados, a hatodikat Kovács Jenő hadnagy.

A nagyszámú díszes közönség ezuttal is nagy gyönyörűséggel nézte végig a jeu de barre-t, ezt a bravuros lovasmutatványt, mely erős próbára teszi még a jó lovas lélekjelenlétét és ügyességét is. Az izgatottan érdekes versenyben budapesti és bécsi lovasünnepeken díjat nyert tisztek is vettek részt, akiket azonban Makay Gyula százados bravuros lovaglásával legyőzött, amennyiben a közönség zúgó éljenzése mellett a versenybíró, aki neki ítélte oda a versenynek a dandár tisztikara által adományozott első díjat.

M. kir. szab. panama.

Az osztályosorsjáték jött-mentjei.

(Vakulj, magyar!)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 9

A magyar közönség eléggé nem dicserhető fölbuzdulásában kimondta a bojkottot mindenre, ami idegen. Ma már eljutottunk odáig, hogy pénzünket ok nélkül ne vigyük ki az országból, hanem igyekezzünk azzal egymás sorsán javítani és a nemzeti közvagyonot gyarapítani. Épen ezért furcsáljuk, hogy azok a pénzek, amelyek a magyar közönség fizet, idegen jött-ment emberek zsebébe vándorolnak, hogy ezek az ideszakadt existenciák, akik az üzleti könyveiket németül vezetik, németül leveleznek, egyetlen szót magyarul nem is tudnak, rajtuk meggazdagodjanak, hogy ezek az emberek erőszakos reklámra alapított üzleteiket itt a magyar királyi cím védőpajzsa alatt felvirágoztassák.

Már pedig a magyar királyi szabadalmazott osztályosorsjáték budapesti főelárúsi majdnem egytől-egyig idegen országok polgárai, akik hangzatos magyar nevek fölvetelével megtévesztik és hálójukba kerítik a magyar közönséget, amelyen azután busás nyereséget szednek.

Egy fővárosi napilap, az *E-s*, cikksorozatban foglalkozik a *külföldi* részvényesek tulajdonát képező osztályosorsjáték horribilis összegre rugó nyerészkedéseivel és különösen annak kimutatásával, hogy a jó magyar nevű budapesti főelárúsi nem magyar állampolgárok, hanem idegen szedett-vedett népség, amely a legszemérméletlenebb módon és — sajnos — sikeresen spekulál a hiszékeny magyar közönség zsebeire.

Az említett lap szenzációs leleplezéseit az alábbiakban közöljük:

(A majdnem báró működése.)

A magyar királyi szabadalmazott osztályosorsjáték német fő részvényeseknek és Magyarországra bevándorolt idegen nemzetiségű csatlósainak szemfényvesztő és a közönség kizsákmányolására célzó csalásaira már több ízben rámutattunk. Az elárúsiok egész üzleti ténykedésüket és jövedelmező spekulációikat csak egyedül a közönség felültetésére alapították s minden ravaszágukat, csalafintaságukat oda összpontosítják, hogy hangzatos ígéretekkel, az országot elárasztó férenyomatványokkal, hazug reklámjaikkal minél több szerencsét próbáló áldozatot kizsákmányolhassanak a saját, de leginkább külföldi megbízóik zsebe javára. Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy az a pénz, amit kétes vállalkozásuk ebben az országban összeharácsol, az mind idegenbe vándorol s azon nemzetünk ellenségét gazdagodnak.

A berlini fő részvényesek igazgatója *Hazay-Kohn*, aki egyetlen szót sem tud magyarul, de azért az előző kormányral magyar bíróság fölött alkudozott; ez a *Hazay* csak olyan kétes existenciákat vesz a pártfogása alá, akik hozzá hasonlóan idegenek a magyar földön s holtuk napjáig is azok maradnak. Mert az üzleti elv *Hazay* urnáj, hogy fő- és viszontelárúsi Galiából, Ausztriából s idegenből idevándorolt emberek legyenek, akiket ő aztán teljesen a maga céljaira használhat ki. Fényes üzleteket rendez be nekik, magyar hangzatos neveket vetet föl velük, de *csalatt a pénz mind a külföldre, idegen emberek zsebébe vándorol.*

A magyar királyi szabadalmazott osztályosorsjáték igazgatójáról, *Hazay-Kohn* urról már volt alkalmunk bizonyítani, hogy bár az osztályosorsjegyekre *Hazay* nak y-nal jegyzi a nevét, sőt magyar báróságot is akart vásárolni a [kormánytól], de azért csak megmaradt *Kohn* nak, aki árvaszót magyarul nem tud, az osztályosorsjáték főelárúsiokat német, galiciai nemzetiségű és a legkétesebb existenciák közül válogatja össze, akik annál nagyobb buzgósággal játszzák aztán a magyar pénzt idegen kézre. Ezek a főelárúsiok, akik a főváros legforgalmasabb utcáin pazar fényvel berendezett ugynevezett bankházakat tartanak, törzsökös magyar nevek kiírásával csapják be a jó ízemű, hazafias közönséget, amely a magyar név után indulva, gyanútlanul viszi pénzét az idegenből ideszakadt és a legkétesebb mulu főelárúsiokhoz.

(Szerencsekereskedés álnévvel)

) Némi tájékoztatásul a királyi törvényszék cégbejegyzéséből a következő bankházak és sorsjegyirodák tulajdonosait mutatjuk be olvasóinknak tájékoztatásul:

Kiss Károly és Társa = *Gerber Albert* ezelőtt lengyel szabómester *Lemberg* ből.

Bogdány S. (nincs is bejegyezve) *Hannover* ből.
Török A. és Társa = *Stein Jakob*, *Ausztriából* kitéltva.

Szántó és Társa = *Goldfarb Mark* *Hamburg* ből.
Gorzó és Társa = *Steindecker Giacomo* *Hamburg* ből.

Bihari Ede = *Brust Ede* *Lübeck* ből.
Fejérvári és Társa = *Wittmann Mór* *Frankfurt* ből.

Fejér Lajos és Társa = *Lewin Márton* *Hamburg* ből.

Szabó és Társa = *Kohn Vilmos* *Hamburg* ből.
Sipos és Társa = *Mayer Hermann* *Hamburg* ből.

Fekete Károly = *Wildberg József* *Frankfurt* ből.
Benkő Nándor = *Beermann Gyula* volt lengyel izr. metsző.

Fodor V. és Társa = *Periberg Simon* *Hamburg* ből.

Mészáros Miklós = *Moser Miksa* *Hamburg* ből.
Lugosi Péter és Társa = *Fin Abel* *Hamburg* ből.

Pénzes és Társa = *Pollák Miksa* *Hamburg* ből.
Korda és Társa = *Eisenhardt Gyula* *Berlin* ből.
Dörge Frigyes németországi bukott női szabó.

Talán egyelőre ennyi is elég.

(Nur für Deutsche!)

A jómódot pedig lehetetlen könnyen szerzi meg. Világá kúrtól, hogy *Kiss* szerencséje nagy. *Benkő* bankháza bankó, *Dörge* aranya pörge, vagy eléd kiáltja: hogy hívják, mi a legkedvesebb gyermekének a neve, mikor született, hány éves, hány foga van, melyik volt a legszerencsésebb nap az életében és még ki tudja, milyen érzelmes dátumokat, amelyre mindre van egy száma, amelyhez egy sorsjegy tartozik, ez a sorsjegy pedig elég drága, de soha sem nyer, bárhog is hívnek téged és bármikor srülettél. Vagy elárasztják az országot három kisleány arcképével, akik a boltjukban ártatlan kézzel szerencseszámot húznak, vagy szerencsés bubik és médik, leányideálok bélyegarcképeivel, akiknek mellén rendőri számként ott fityeg a szerencseszám, amelyhez minél előbb tessék a sorsjegyet magát róluk megvásárolni.

Mindezt pedig olyan erőszakosan: utolsó felszólítás!, postafordultával!, mulhatatlanul!, nem szabad felbontani!, meg kell fizetni! és hasonló felkiáltásokkal teszik, hogy szinte terrorizálják a közönséget, amely nem tud semerre sem szabadulni tőlük.

De meg valótlán és hazug ígéréteikkel egyenesen felültetik és megcsalják a szerencsés-jüket próbáló szerencsétleneket, mert plakátokon, az újságokban, felszólításokban, körlevelekben mindenütt azt ígéri, hogy sorsjegyeik fele nyer, okvetlenül nyer, már pedig, ha nyerne is, *legfőlebb csak a befizetett pénzt kaphatja vissza* kamat nélkül és óriási rizikóval a játszó.

De végül is kell, hogy ezek láttára a magyar közönség konstatalja, hogy *Kohn Fülöp* idejött *Hamburg* ből az osztályosorsjátékot szervezni. Ezen az üzleten a társaság maga *évenként több milliót szerez* és szállítja a németnek. A német igazgató pedig megmagyarosította nevét és miután ellensége a magyarnak: külföldről hoz be németeket és *csakis kizárólag németnek* ad főelárúsi engedélyt. Nem engedi azt át magyarnak.

Minden magyar ember tehát küldje vissza a német banda sorsjegyeit és bojkottálja a német elárúsiokat.

Megjutalmazott botrányhősök.

(Jekelfalussy a kassai kardafférről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9

A múlt nyáron az egész magyar közvélemény mélyen fölháborodott azon a brutális támadáson, melynél két kassai hadnagy egy ottani lapszerkesztőt megvagdalt, egyikük pedig a szerkesztő segítségére siető nyomdászt agyonszurta. A két tiszt ellen megindult a hadbírósi vizsgálat, melynek eredménye tudvalevőleg az lett, hogy mindketten a katonai igazságszolgáltatás nagyobb dicsőségére csupán pár napi szobafogságot kaptak egy derék munkás életének elpusztításáért.

A kassai hírhedt hadnagyok — *Száratory* és *Bozsics* a nevük, — most újból foglalkoztatják a magyar közvéleményt, amennyiben mindkét tisztnek a bécsi hadapródiskolába való kivezenylését olyan jutalmazásnak tekintik, amelyre a hadnagyok az érdemet nyilvánvalóan a véres kardafférral szereztek.

Ma azután *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter kijelentette egy újságíró előtt, hogy a kivezenylés nem jutalomképtörtént és hogy szó sincs arról, mintha a két hadnagyot tapintatlan viselkedésük a vezérkarba való bejutáshoz segitené.

A miniszter érdekes nyilatkozatát fővárosi tudósítónk távirata alapján a következőkben közöljük:

— Határozottan téves az a vélemény, mintha a két hadnagynak a bécsi hadapródiskolába való beosztása, valami kitüntetés volna. Korántsem, az egész ügy nem egyéb egyszerű kommandírozásnál. Nem ismerem ugyan a hadügyminiszterium álláspontját a kassai afférban, de biztosan tudom, hogy semmi oka a két hadnagyot különös kitüntetésben részesíteni. A hadapródiskolába a két tisztet valószínűleg azért vezérelték, mert *mind a kettő perfect magyar* és a bécsi hadapródiskolában súlyt helyeznek arra, hogy az újak a magyar tisztekkel való érintkezéshez szükséges dolgokat oly emberektől tanulják, akik jól tudnak magyarul. A szolgálat a hadapródiskolában különben olyan terhes, hogy ha megkérdeznék a két hadnagyot, bizonyára nem örömlüknek adnának kifejezést a kivezenylésük fölött.

Ami pedig azt illeti, hogy a hadapródiskolán át vezet az ut a vezérkarhoz, erre nézve csak azt mondom, hogy sohasem volt katoná, aki ilyen állit. A hadapródiskolában gyermekek

vannak, akik fölött a hadnagyok egyszerűen fölügyeletet fognak végezni és egyáltalán nem szereznek jogcímet a vezérkarhoz. Hol van még a vezérkar tőlük.

Egyébként pedig — folytatta a miniszter, — semmi okom védeni a két hadnagyot. Anynyit azonban mondhatok, hogy a kassai affért bizony tulságosan nagyra fújták föl annak idején. En még Bécsben mint hadügyminiszteri osztályfőnök tanulmányoztam annak az ügynek aktáit, ismerem is őket a legapróbb részletekig és mondhatom, lehetne más színben is látni az egész dolgot, mint ahogy most látják. Az a két fiatal tiszt rózsaszínűnek látta a világot, amikor illuziókba belegázoltak, mondhatnám oktalanul, — mert hiszen — én tudom, hogy az, amit arról a póttartalékosról írtak, *egyáltalán nem igaz*. A mostani esetből kifolyólag írja meg, hogy *jutalomról szó sincs* a kommandírozás pedig adminisztratív dolog, amin igazán nem lehet főnnakadni.

Jakelfalussy így végezte nyilatkozatát:

— Egy kis jóakaratot kérünk a sajtótól, hiszen nem is vagyunk mi oly rossz emberek.

A főispáni installáció.

(Aradváros készüldésel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Aradváros törvényhatósága mai közgyűlésén elhatározta, hogy *Károlyi Gyula* gróf főispánt a megyei beiktatással egy napon, a hó 15-én délelőtt fél tizenkét órakor fogja ünnepélyesen beiktatni.

A megyei installáción a város szintén képviseltetni fogja magát. A mai közgyűlés e célból *Barabás Béla* dr. és *Nagy Sándor* dr. országgyűlési képviselőket, továbbá *Kristyóry Jánost*, *Nemess Zsigmond* drt. és *Variassy Árpádot* küldte ki.

A városi és a megyei beiktatás nagy ünnepségek keretében fog lefolyni. A beiktatás előestéjén az összes hivatalos épületeket fellobogózzák. Este nyolc órakor a város egész területén kivilágítás lesz.

15-ikén reggel fél nyolckor gyülekeznek a magánfogatok a városháza előtt. Aradváros és Aradmegye törvényhatósági bizottsági tagjai háromnegyednyolckor jelennek meg ugyanott és elfoglalják a számukra kijelölt kocsikat. Ugyanakkor gyülekeznek a kurticsi-ut elején, a városi és a megyei lovasbandérium. Nyolc órakor a városház előtti térről elindul a menet a kurticsi-utra, ahonnan a bandériummal élén tovább folytatja az utat a Mácsáról kocsin érkező főispán elé. A menet a főispán üdvözlése után megfordított sorrendben jön vissza a városba. A menetet bevonuláskor *Sarlot* Domokos főkapitány kocsija nyitja meg. Utána egy csapat lovasrendőr és a lovasbandérium következik. Ezt követi *Károlyi Gyula* gróf főispán kocsija és a főispán fogadására megjelent küldöttség, az utközben csatlakozott küldöttségekkel. A menet a Beros Bóni téren át a Karolina- és a Maros-utca tengelyében felállítandó diadalkapuig vonul, ahol megállnak és a város nevében *Institoris Kálmán* polgármester, a megye nevében pedig *Dálnoki Nagy Lajos* alispán üdvözlik *Károlyi Gyula* grófot. Innen a római katolikus templomba vonulnak misére. A diadalkaputól a városházáig fehér ruhás iskolásleányok állanak sorfalat, akik virágot fognak szórni a főispán kocsijába.

A mise után az ünnepelő közönség a városházára vonul, a hol tíz órakor kezdődik az installáció. A főispán eskütétele után *Dálnoki Nagy Lajos* alispán fogja üdvözölni *Károlyi*

Gyula grófot, aki ezután kifejti programját. A megyeházáról a közönség átvonul a városháza dísztermébe, ahol az ünnepi közgyűlést *Institoris Kálmán* polgármester nyitja meg. *Kádas Kálmán* főjegyző ezután felolvassa a ki nevezési leiratot, amelynek elhangzása után a polgármester küldöttséget meneszt a szomszédos helyiségben tartózkodó főispánhoz, aki megjelenvén a közgyűlésen, leteszi az esküt és megtartja programbeszédét. A törvényhatóság nevében *Kádas Kálmán* főjegyző üdvözlöli a főispánt.

A beiktatási ünnepségek befejeztével *Károlyi Gyula* gróf főispán fogadni fogja az elébe járó küldöttségeket, nevezetesen a hitfelekezeti lelkészeit, az aradi helyőrség tisztikarának küldöttségét, a pénzügyigazgatóságot, az ügyvédi kamarát, az iparkamarát, az iskolák tanári karát és még számos magántestületet. A küldöttségek fogadási sorrendjére nézve holnap fog *Károlyi Gyula* gróf főispán *Institoris Kálmán* polgármesterrel megállapodni.

A díszbeidő délután két órakor lesz a *Féher Kereszt-szálloda* télikertjében. Egy teríték árát is koronába állapították meg. A második fogás után *Károlyi Gyula* gróf főispán felkőszöntött mond a királyra. Az ebéden még számos felkőszöntő fog elhangzani, így többek között felkőszöntőt mondanak *Institoris Kálmán* polgármester és *Dálnoki Nagy Lajos* alispán.

Ebéd után az installáción résztvevő vendégek a rendelkezésükre álló fogatokon meg fogják tekinteni a várost.

Pap és tanító harca.

(Kovaszini események.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Régibb keletű háborus viszony szálal fűzték össze, *Kovaszinc* község görög-keleti román egyházának lelkészét és tanítóját. Az állandó perpatvarra azok a földiek szolgáltattak okot, amelyeket a község évenként az egyház cöljaira enged át. Az egyházközség ezt a földet a lelkésznek és a tanítónak osztotta ki haszonélvezetre, mint fizetésüknek egy részét. Az osztokodásnál természetesen ellentétek támadtak s ez az ellenségeskedés ma furcsa háborura vezetett.

Kure János lelkész és *Terebent Sándor* tanító, a két ellenfél ma délután három órakor a mezőn találkoztak össze. Csakhamar rövid szóvita indult meg közöttük, amelynek ugyancsak különös fordulatot adott a pap. Amikor ugyan is a derék lelkész megunt a mindinkább élesebbé váló vitatkozást, a vele lévő *kutyát ráussította a tanítóra*. Hiába védekezett *Terebent Sándor*, a jó nevelésben részesült kuvaszok csaholva másztak a lábára, ahonnan a kellemetlen masszázst után a nadrág foszlányaival együtt tértek vissza az anyaföldre.

A tanító a nem várt támadás keltette meglepetésből aig ocsudott föl, a lelkész igyekezett szegényt utabban részesíteni. A kutyahad eredményes visszavonulása után ugyanis *Kure János varvillát ragadott* és a veszélyesebb végével *üllegelni kezdte* a már megtépázott tanítót. *Terebent* tőle telhetőleg védekezett a zuhogó ütlegek ellen s ő is ott ütötte a harcias lelképáztort, ahol épen érte.

Az elkeseredett harcnak alighanem az lett volna a vége, hogy az egyik fél a helyszínen hagyja a fogát, ha a mezőn dolgozó falabeliek véletlenül figyelmezőkké nem lettek volna az épületes jelenetre. Azok azután szétválasztották a dulakodókat. Valószínű, hogy új-

ból hajbakapták volna, de a tanító jobbnak látta a menekülést, akit az egyik gazda szállított haza kocsiján a csatatérről.

A furcsa háboruságnak különben még folytatása lesz, részben a bíróságnál, részben az egyházi hatóságnál.

Bankóhamisítás jótékonyágból.

(Pénzgyártó báró.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

A gonosztevők közül a bankóhamisítókra illik rá leginkább az az obligát mondás, hogy mindig együtt haladtak a modern vívmányokkal. Az első értékpapirokkal együtt megszületett a hamisításuk gondolata, és minél jobban fejlődött a bankjeggyártás technikája, annál ügyesebbnek mutatkoztak a hamisítók is. A bankóra kivált akkor következett veszedelmes korszak, amikor a fotografálás mestersége ropantul fejlődni kezdett. Mert hát az ördöngös kis masina mindent tud, lát, utánoz és sehse téved.

Az új bankjegyek készítésénél az lett a főcél, hogy ne lehessen fényképsznul azokat. Rájöttek aztán, hogy a zöld és szürke szín, amely a mi bankóinkat tartkítja, nem fotografálható. Utóbb azonban ez ellen is megtalálták a hamisítók a kellő eljárást s a kombináltan készült bankót is utánozták.

Az Osztrák-Magyar Banknak nagy érdeke, hogy a hamisításokat feszült figyelemmel vizsgálja, számon tartsa s a fejlődésük nyomán megfelelő óvintézkedéseket, változtatásokat alkalmazzon. Jól elzárt nagy szekrényekben őrzik a száz meg száz hamisítványt, amelyet sok esztendő alatt megszerzett. A bíróságok is nagyon szaporítják a furcsa muzeumot.

Egy fővárosi hírlapíró most az utolsó ötven év bankóhamisításai közül hoz napvilágra néhány híres esetet, amelyekből egyet alább közlünk:

A legérdekesebb hamisító, aki valaha bankógyártással foglalkozott, a hírhedt báró *Bohr* volt. Pozsonyban született gazdag kereskedőcsaládból s igazi néven *Borhy*-nak hívták. Vagyonát eltékozolta s inas, majd *komornyik* lett egy magyar mágnás-családnál. Uri modort, előkelő fellépést sajátított el, sokat tanult is a könyvekből, ami könnyen ment, mert ritka éles eszű ember volt.

Báró Bohr egyidőben nagyon ismert személyiség volt Bécsben. Nagyon tisztelték mindenfelé s különösen az alsó néposztály kedvelte, amelyivel tényleg sok jót tett. A küszöbét senki át nem lépte anélkül, hogy ajándékot ne kapott volna. Egyre dúsabb adományok kerültek ki a házából, ami fel sem tűnt, mert gavallérnak és tőkepénzesnek ismerték. Megnyerő volt a külseje is. Hetven esztendősnék látszott, meghajolva járt, reszkető kézzel simogatta galambósz szakállát s az egyik szemével rosszul látott. De azért mégis olyan kitűnően hamisította a bankót, hogy senki se jöhetett rá.

Cinkostársai nem voltak s amikor véletlenül leleplezték, kiderült, hogy még a feleségének sem volt sejtése az üzemeiről. Óvatossága annyira terjedt, hogy még a bankjegyekhez szükséges papírt is ő maga készítette. A báró társadalmi pozíciója egyre emelkedett. Oriási összegeket adott emberbaráti intézeteknek, különösen a vakok és siket-némák számára és legaiább *százezer koronát költött* egy-egy esztendőben. Ezt pedig mind a hamisításból szerzte.

Egyszerre észrevették, hogy kétféle nagy bankók vannak forgalomban. Az egyik fajtan a „büntettetik” szó „i”-jén a pont magasabban volt, mint a másik fajta „i”-jén. Ez sok fejto-

rést okozott, amíg végre kiderült, hogy azok a bankók, amelyek az „1” pontja a kelletőnél magasabban volt, jók, igazak s a többi hamis. (A mostani nagy bankjegyeknél, például a százkoronásnál, egyáltalán nem tesznek pontot az „1” betűkre.)

A jó „pontos” bankókat, mint nagynehezen kinyomozták, báró Behr gyártotta. Beismerte a bűnt s így okolta meg:

— Nem volt elég eszközöm a főtékonyaság gyakorlására. Azért hamisítottam, hogy a penzt a szegényeknek adjam.

A báró a fegyházban halt meg, rövid idővel elítélése után.

EGYESÜLETI ÉLET.

+ Az aradi korcsolyázó-egylet május 10 én, csütörtökön déli 12 órakor a Kaszinó-egylet helyiségében (Salacz utca) választmányi ülést tart.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre választmánya május 10 én, csütörtökön este 9 órakor, a kör helyiségében rendes havi ülését tartja, melyre a tisztikar és a választmány tagjait ezúton is meghívja *Tedeschi* Viktor, elnök.

Egy mandátum: 4 korona.

(A legelősebb választás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Sok csudáról hallott és olvasott már az emberiség, de olyan csudáról, hogy egy magyarországi mandátum ne kerüljön többre, mint négy koronába: ilyenről még soha. Pedig mégis megtörtént.

A törökbecsei kerületben két szerb nemzetiségi jelölt küzdött egymással: *Pavlovics* Ljubomir dr., a volt képviselő és *Mrksits* Jásó parasztkisgazda. A kimondhatatlan nevű szerb legyőzte ellenfelét, a melencel orvost. Választása után már mint „nagyságos ur” Óbecsére ment, hogy ott a nemzetiségi jelölt mellett agitáljon. A parasztképviselő itt egy lapudósítóval került össze, aki így írja le a t. Ház új *Makkai* Zsigájával való beszélgetését:

Mrksits Jásó képviselő közönséges kék dolmányos parasztruhában, csizmában és kerek parasztkalapban jár. Pircs-pozsgás, zömök természetű, jó képű paraszt ember, kissé kopaszodó fejjel. Tud tisztán magyarul és megnyerő szerény medora van.

Mrksits a torontálmegyei Adán lakik, ahol összes vagyona 6 láné föld és egy kis házikó, amelyben az anyjuk, (most már nagyságos asszony) végzi a házi teendőket.

A tudósító megkérdezte tőle, mennyibe került a választása?

Semmibe — mondta *Mrksits* — azaz mégis négy koronámba, amit ott osztottam el a cseléd-ségnek, ahol szállva voltam.

Elmondta, hogy 10 napot töltött kerülete községeiben, s ez idő alatt programbeszédet mondott, gyűlésezett, küldöttségeket fogadott. Határozottan kijelentette, hogy ő szerb nemzetiségi ugyan, de Kossuthal tart mindenben, csak a nemzetiségi ügyekben védi a szerbség nyelvét, vallásukat. Akik hallották beszélni, azt mondják, elég értelmesen beszél. Pedig mindössze három elemi osztályt tanult Adán a szerb iskolában, szután a mezői munka volt a kenyere egészen addig, amíg a szerence képviselőt nem csinált belőle.

Óbecsén a szerb radikálisok szeretettel vették körül az új képviselőt, akit a vasutig kísérték, mikor hazautazott Adára.

A városi parlamentből.

(Hozzájárulás közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Es fölvonulnak gondterhes arculattal a város apjai, mivelhogy közgyűlés van és fontos ügyek fognak a szőnyegen. Gyermekkorház, omnibusz, automobil, vízvezeték és választások: tekintélyes kis program, amiért érdemes fölfáradni az emeletre, beleülni a padba és kipihenni a közgyűléstelen hétköznapi fáradságát. Jönnek is szép számmal a városi képviselők. János, a kitűnő János, aki a polgármesteri hivatalban a hajdai méltóságot tölti be, a lépcső szélén állva tette meg kitűnő megfigyeléseit. Például: nagy szuszogás hallatszik.

— Jön a Roznyai ur! — jelenti ki János.

A csoportostul gyülekező városatyákat bent a teremben nagy meglepetés várja. A padok táblái egész fehérek. Ejnye, hogy ilyesmire is telik ennek a pótdós városnak. Vagy talán az új politikai rendszer patyolatfehérségét jelképezik a padok? A feltűnés azonban azonnal lelohad, mihegyt közelebb érnek. A padok csak a tömördek szavazó cédulától fehérlenek, amit a különböző állásokra pályázók helyeztek el rajta. Van ott minden fajta cédula: Kicsi, nagy, nagyobb és legnagyobb. Rögtön meg is kezdődik a korteskedés.

— Ugye, Murádyra szavazol? Képzeld, öt esztendeje van a rendőrségnél és 22 gyermeke van!

— Tyűh, ez az an rekord!

A végén ki ül, hogy a dolog fordítva áll! Murády 22 esztendeje szolgál és öt gyermeke van. Ezen azután kitűnően mulatnak és megvan egy biztos voks. Tovább forgatják a szavazócédulákat és röpködnek a megjegyzések:

— Török szerencsése örök! Különbösen is Viktor a neve, tehát győznie fog!

— Ohó, hát *Limbeck* Győző?

— *Bittner* Róbert! Oh, wie bittner!

Ilyetén szózatok hallatszanak, amikor bevonul a nemes tanács és a polgármester megnyitja a közgyűlést. Kezdődik a tárgyalás. A városatyák kitűnően szórakoznak egymással, míglen a gyermekkorház ügyére kerül a sor. Az összes orvosok a zsebükhöz kapnak, ahol jól megfogalmazott beszédek várják, hogy elmondják őket. Beszél az öreg *Posgay*, akit nagy türelemmel és szeretettel halgatnak. De ime, felpattan *Ava ffy* Imre és beszélni kezd. Istenszentuccse, kitűnő szonok. Ugy szavalt, minha legalább is a hármasszövetség felbontása függene minden szavától. Mondják is:

— Es ez az ember még mindig recepteket ír, holott épen most volt a lapokban, hogy az afrikai állam minisztereinköt keres!

Majd *Issekutz* László dr. állott fel, de a városatyák már választani akartak. A szónoklat tehát körülbelül így hangzott:

— A gyermek . . . Masztig . . . kórház . . . inkább Murádyt . . . igen fontos . . . hát fogadjunk, hogy *Szeczepkevsky* . . .

Miután ilyeténképen nem igen lehetett érteni a beszédet, *Issekutz* kivonult a tanács asztala mellé és ott a *Kádas* Kálmán fülébe sugott egy talpra esett javaslatot, amelyet szután egyhangulag el is fogadtak.

Végre azután rátértek a vízvezeték-ügyre. De ez se izgatta már a kedélyeket. Választani, választani! Ez volt a jelszó, s a városatyák már alig várták, hogy legszentebb voksolási jogukat gyakorolhassák. *Dimonkos* Lajost nem is akarták meghallgatni s számos eláll! — kiáltással tisztelték meg. Azután gyorsan megszavazták a megszavazni valót és izgatottan várták a választást. *Institoris* meg is kezdte a közgyűlési állásra pályázók neveinek felolvasását, de közben, — óh szerencsétlenség, — kiesett egy hamis fogas, amit természetesen újra be kellett igazítani. A fogas kérdés elintézéséig várni kellett, ami csak izgatta a türelmetleneket.

De utóljára mégis megkezdődött a szavazás, a mely a Murády javára ütött ki. A 22 gyermekes is tviselő tehát közgyám lett s a törvényhatósági bizottságban elfoglalja a *Dániel László* helyét és kötelességeit, melyek közül a legfontosabbak egyike, hogy a közgyűlésen izadó újságírókat cukorral traktálja a közgyám. Ezt a szokásjog alapján minden hiriapíró joggal követelheti.

A többi választások már nem igen voltak érdekesekek. A kötelességtudó városatyák azonban buzgón szavaztak és választottak. Mire azonban az utolsó eredményt is kihirdette a polgármester, már alig alig maradt egy két ember a teremben.

— Györünk sétaloi! — indítványozta egyik városatya.

A felszólítás igen eredményes volt. A t. tanács csakhamar igen otthonosan érezte magát a teremben, mert a ig maradt benn más, mint a tanácsstagok. *Institoris* Kálmán tehát bezárta az ülést, amelynek azonban holnap még folytatása lesz.

Botrány a templomban.

(Don Juon harcra kurticsen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Botrányos esetepató színhelye volt ez év március hó 18-án a *kurticsi* görög-keleti templom, ahol akkor egyházmegyei képviselőválasztást kellett volna a hívőknek megcselekedni. A választás izgalmait annyira hullámba hozták a kedélyeket, hogy a hitközség néhány tagja, akik ma állottak az aradi járásbírótság előtt, parázs verekedést röglöngzött. A csunya ügy részletei a következők:

A kurticsi görög-keleti egyház tagjai a jelzett napon egyházmegyei képviselőválasztást tartottak a templomban. Mikor a bizalmi férfiak megválasztására került volna a sor, *Don Juon*, *Don Gligor* és *Mladin* Miklós heves vitát kezdett *Argyelán* Terentával. Szó szót követett, úgy annyira, hogy a vita csakhamar veszekedéssé fajult. Mikor már nem győzték érvekkel és szitkozódásokkal, *Mladin* Miklós harsány hangon elkiáltotta:

— Le vele! Dobjátok ki!

A barátságtalan hangú b'ztató szavak amaz óhajnak adtak röviden kifejezést, hogy *Argyelán* lát a templom küszöbén kívül helyezték el. *Don Juon* és *Gligor* hajtott a szép szóra s *Mladin* Miklóssal karöltve hozzáláttak a szándék kiviteléhez.

Ez a ténykedés azonban, mint az előrelátható volt, nem történt meg zaj és feltűnés nélkül. *Argyelán* ugyanis nem hagyta magát és hősiiesen védekezett a három ellenféllel szemben. Azok pedig nem voltak restek, hanem nyakonragadták *Argyelánt* és a szó szoros értelmében *kivonszolták a templomból*, nagy megbotránkozására a hitközség többi tagjainak. Végül is a békésebbek közül néhányan közbeléptek és véget vetettek a kínos incidensnek.

A megbibált *Argyelán* azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem *Don Juont*, *Don Gligort* és *Mladin* Miklóst feljelentette az aradi kir. járásbírósnál, ahol *Bozoky* Mátyás kir. aljárásbíró ma tárgyalta az ügyet. A vádlottak azonban azt állították, hogy *Argyelán* ittas volt s hogy ő provokálta a veszekedést. Albitásuk bizonyítására újabb tanúk beidőzését kérték, amit el is rendelt a bíróság, amely most már *vallás elleni vétség* címén folytatja az ügyet. Az újabb tárgyalást a közeli napok valamelyikére tűzik ki.

Az új közgyám.

(Választások a közgyűlésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 9

A mai közgyűlés két legérdekesebb tárgya, *Institoris* Kálmán polgármesternek a vízvezetési művek megváltása tárgyában előterjesztett javaslata és a megüresedett köztisztviselői állások betöltése volt.

Ezekről alábbi tudósításunk szól:

(A vízvezeték megváltása.)

Varjassy Lajos h. polgármester ismertette a javaslatot és a tanácsnak azt az indítványát, hogy az ügy beható megvizsgálására küldjön ki a törvényhatóság egy ad hoc bizottságot.

A közgyűlés magává tette a tanács javaslatát. A bizottságba a következők küldettek ki: *Avarffy Imre dr.*, *Domonkos Lajos*, *Edvi-László*, *Fetter Géza*, *Korbuly József*, *Issekutz László*, *Müller Lajos dr.*, *Nesner Aladar*, *Neuman Adolf*, *Péterffy Antal*, *Raisinger Sándor*, *Révész Adolf*, *Ring Lajos*, *Rosenberg Miksa dr.*, *Steinhardt Mór dr.*, *Salacz Gyula*, *Szathmáry János*, *Tolnai János*. Résztvesznek még a bizottságban a tanács tagjai, *Virágh Lajos* főmérnök és *Bund Henrik* főszámvevő.

A bizottság a kérdés beható tanulmányozása után jelentést fog tenni a június havi közgyűlésnek.

(Választások.)

A *Dániel* Kálmán nyugalmába vonulásával megüresedett közgyám állásra négy városi tisztviselő pályázott: *Szuchy Károly* városi iktató, *Bökényi Arisztid* segédtsízt, *Murádi Álmos* és *Masztig Emil* rendőrhadnagyok. A jelölt bizottság a következő sorrendben jelölte a pályázókat: 1. *Murádi Álmos*, 2. *Masztig Emil*, 3. *Szuchy Károly*, 4. *Bökényi Arisztid*.

A választás eredménye megfelel a jelölés szrendjének. A leadott 124 szavazatból

<i>Murádi Álmosra</i>	74
<i>Masztig Emilre</i>	27
<i>Szuchy Károlyra</i>	26

és *Bökényi Arisztidre* 8 szavazat esett.

Murádi Álmos tehát 19 szótöbbséggel városi közgyámmá választott. A derék tisztviselőt, aki huszonkét éve áll már a város szolgálatában, lelkesen megéljenzették a városatyák.

Az ilyen módon megüresedett rendőrhadnagyi állást töltötte be azután a törvényhatóság. A választás a három rendőr segédtsízt között folyt le. A jelölt bizottság első helyen *Vidéky Gusztávot*, második helyen *Hoffmann Győzöt*, harmadik helyen *Szepekovszky Teofilt* jelölte.

Az urnából *Szepekovszky* Teofil neve került ki győztesen. Rá 78 szavazat esett míg *Hoffmann Győzre* 30, *Vidéky Gusztávra* 5.

*Szepekovszky*nak, aki ilyen módon 48 szótöbbséggel választott meg rendőrhadnaggyá, szintén kijutott az éljenzésből.

A megüresedett rendőrségédtiszt állást *Károlyi Gyula* gróf főispán fogja kinevezés útján betölteni.

A *Kövér* Zsigmond városi kamarássá választásával és *Rónai János* elhalálozásával megüresedett iroda iszt állásokat töltötték be ezután. A két állásra tizen pályáztak, akik közül *Györgyossy Odön* 91 és *Török Viktor* 48 szavazattal megválasztottak. Utánuk a legtöbb szavazatot *Moldoványi Ernő* és *Límbeck Győző* nyerték.

A választások után az idő előrehaladottsága miatt a polgármester berekesztette a közgyűlést, amelyet holnap folytatnak.

MULATSÁGOK.

(—) **Kerti ünnepély Soborsinban.** Az országos vöröskereszt-egylet soborsini fiókja kéthelyi gróf *Hunyadi Károlyné* és kéthelyi gróf *Hunyadi Károly* fiókegyleti elnökök védnöksége alatt június hó 8 án, pünkösd vasárnapján, az uradalmi parkban tombolával egybekötött nagyszabású kerti ünnepélyt rendez. A kerti ünnepély kezdete délután fél 3 órakor. Minden tombolajegy nyer. Délután 4 órakor kocsikorzó és virágcsata. Este 9 órakor táncmulatság az „Arany szarvas” szálló helyiségében. Belpó-díjat: személyjegy 1 korona, családjegy 2 kor. A kerti tombolatárgyakat akarják az ünnepély anyagi sikerét előmozdítani, felkérnek, hogy ajándéktárgyaikat május 20-ig gróf Hunyadi Károlyné fiókegyleti elnöknek címére küldésel szíveskedjenek.

Új vezérlőbizottság.

Szélcsend a politikában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 9

Az országgyűlés megnyitásáig most már semmi jelentősebb és fontosabb politikai esemény nem várható, amennyiben a király trónbeszédéig a kormány tagjai hivatalos minőségükben nem szándékoznak a jövőre vonatkozólag nyilatkozatot tenni. Egynéhány személyi kérdés és az osztrák kormányval való ismételt meg egyezés ez egyedüli dolgok, amelyek a politikai életet élénkítik. Annál élénkebb az élet mostanság a pártkörökben, ahol az ujonnan megválasztott képviselők egész tömege tolong és keresi az érvényesülés módjait.

A mai nap politikai eseményei közül csupán az a hír érdemel kiemelés, hogy a koalíció, mint olyan, nemcsak hogy továbbra is fennmarad, de külső szervét, a vezérlőbizottságot továbbra is fentartja és ennek tagjait már a közel jövőben újra megválasztja és kiegészíti.

A mai eseményekről alábbi távirati értesüléseink szólnak:

Új vezérlő-bizottság.

A koalíció vezérlő-bizottságát *újából megválasztják*. Ez ugyan nem felel meg a rendszerváltozásnak, de a kormány egyik tagja ma így indokolta a vezérlőbizottság fennmaradásának szükségét:

A kormánynak nem kellemes, ha a vezérlőbizottság fennmarad, de viszont a szövetséges pártoknak létérdeke, hogy a vezérlőbizottság, mint a koalíció külső szerve fentartassék. Mert semmi sem tenné jogosulttá a kormányt, ha nem állana fenn a koalíció, a maga eredeti összetételében és formájában. Ma természetesen már más feladata lesz a vezérlőbizottságnak. Nem programot kell szerkesztenie, nem kell országos mozgalmakat csinálnia, hanem feladata leszen, hogy a koalíción belül minden párt jogát és súlyát fentartsa és a koalícióban mint olyanban a *pártok érdekeit megóvja*. Legfőképpen pedig az lesz a kötelessége, hogy a pártok koalíciós jellegét fentartsa.

E nyilatkozat világossá teszi, hogy a kormány már beleegyezését adta ahhoz, hogy a vezérlőbizottság az első koalíciós gyűlésén megválasztassék.

Wekerle Bécsben.

Wekerle Sándor miniszterelnök pénteken délután Bécsbe érkezik és szombaton a király elé járul, hogy jelentést tegyen a

választások eredményéről. *Wekerle* még aznap visszautazik Budapestre, vasárnap délelőtt fél tízkor pedig Temesvárra utazik és a vasárnapot választói körében tölti.

Miért bukott meg Gautsch?

Bécsből táviratozzák: *Gautsch* báró volt osztrák miniszterelnök nem azért bukott meg, mert a pártokat nem tudta megnyerni a választói reformnak, hanem azért, mert a cseheknek *megígérte a cseh egyetem föllállítását* Morvaországban és a cseh hivatalos nyelv bohozatalát Csehországban, de a király nem járult hozzá a követelések teljesítéséhez és így *Gautsch*nak távoznia kellett helyéről.

Az osztrák hivatalos lap ma különben a következő kéziratokat közli:

Kedves báró *Hauenschild-Bauer*! Főszámvevőszékem vezetésétől kegyesen felmentem és az ezen állásában tett kitűnő szolgálataiért elismerésemet fejezem ki.

Bécs, május 7.

Ferencz József s. k.

Hohenlohe s. k.

Kedves báró *Gautsch*! Ezennel kinevezem főszámvevőszékem elnökévé.

Bécs, május 7.

Ferencz József s. k.

Hohenlohe s. k.

Botrány a horvát tartománygyűlésen.

Zágrábból táviratozzák: Ma nyitották meg nagy ünnepélyességgel a horvát tartománygyűlést. A királyi kéziratot nagy lelkesedéssel fogadták, míg a nemzeti párti képviselők neveiuek, különösen *Khuen-Hederváry* gróf nevének fölolvásásánál még a karzatok is zajos abeug-kiáltásokban törtek ki. Ülés után a nemzeti párti képviselők kénytelenek voltak a tömeg inzultálása elől a városházára menekülni.

Az ellenzéki pártok megállapodtak egy közös programban. A magyar országgyűlésbe a magyar-barát fiumei határozati párt husz, az 1868. kiegyezést el nem ismerő *Starcevic*s-párt és a nemzeti párt tíz-tíz képviselőt küldenek, míg az előző kormánypárt, a nemzeti párt mind a negyven helyet maga töltötte be.

Hohenlohe Budapesten.

Hohenlohe Konrád herceg osztrák miniszterelnök holnap Budapestre érkezik. Látogatása tisztán udvariassági aktus, amennyiben bemutató látogatásokat tesz a magyar kormány tagjainál. Tiszteletére *Wekerle* Sándor miniszterelnök holnap ebédet ad, amelyen a gyöngélgédő *Kossuth* Ferenc kivételével a kabinet valamennyi tagja résztvesz. Az osztrák miniszterelnök még délután visszatér Bécsbe.

Későbbi távirat jelenti, hogy *Hohenlohe* miniszterelnök már ma éjjel 11 órakor Budapestre érkezett.

IRODALOM ES MUVESZET.

Felhő Rózsi a Király-színházban. *Szegedről* írják: *Verő énekesjátékát*, a *Leánykát* harmadszor játszották tegnap. Az előadásnak az volt az érdekessége, hogy egy elsőemeleti páholyból *Rákosi* Szidi asszony is végignézte. Hír szerint azért, mert *Felhő Rózsi* a Király-színházhoz fog szerződni az őszől kezdve. A *Fedák* testére szabott címszerepet, *Teleki Margitot*, igen kedves és pezsgő kedélyvel játszotta meg *Felhő Rózsi*.

* A tanítóképzede dalköre Ujaradon. Az aradi állami tanítóképző ifjúságának műkedvelő dal- és zeneköre a hó 12-én, szombaton este 8 órakor Zoltai Mátyás tanár vezetésével Ujarad társadalmának is bemutatja zenél-készültségét. Az ifjúság délután 6 órakor az ujaradi plébánia templomban a májusi ájtatosságon énekel, este 8 órakor pedig hangversenyt ad a Martini-féle helyiség nagytermében. A hangversenyen Zoltai Mátyásné is közreműködik a jótekonyságra való tekintettel. A jegyek (150 kor., 11 kor. és 50 fill.) Prins Fiedel iskola igazgatójánál és este a pénztárnál válthatók.

* Zilahy és Lukács Juliska. Debrecenből írják, hogy az a kellemetlen incidens, mely az ottani színházban előfordult Zilahy igazgató és P. Lukács Juliska drámai primadonna között, békes elintézését nyert s a művésznő a méltatlan meghurcoltatásért úgy az igazgatótól, mint a debreceni publikumtól fejes elégtételt kapott tegnap első fellépése alkalmával „A bagdadi hercegnő” című szerepében. Zilahy társulata most befejezi a debreceni szezont a Nyiregyházára megy.

Hogy fizetik a képviselőt?

(Ahol rossz honatyának lenni. — A legnagyobb fizetés. — Furcsa mellékjövendelmek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 9.

Honatyának lenni jó dolog lehet, legalább nálunk, különben mi másért törnek magukat annyira utána, hogy helyet foglalhassanak a törvényhozásban. Németországban azonban, úgy látszik, keservesebb a dolga a képviselőknek, erre vall az a törvényjavaslat, amelyet mostanában terjesztett a Reichstag elé a német kormány, még pedig azzal a céllal, hogy javítson a képviselők anyagi helyzetén.

Amíg nálunk hatezernégyszáz korona fizetése van egy-egy törvényhozónak, addig a nagy és gazdag Németország már amikor javítani akar a képviselők helyzetén, akkor juttat nekik hatezer márkát, ami stíg husz korona napidíjnak megfelelő összeg. Es ezzel a javítással szemben is mennyi terhet ró az új törvényjavaslat a Reichstag tagjaira! Például: a ház üléséről való minden egyes, akár indokolt, akár indokolatlan elmaradásáért a képviselő *harminc márká büntetését* tartozik fizetni. Mivel pedig a Reichstag rendszeren öt hónapon keresztül ülészik, azért ha egy képviselő három hónapon át — ülészek idején — betegeskedik, ez éppen fölemészti az egész évi fizetését, amelyet büntetésdíjak fejében tartanak vissza. Ezenkívül az új törvényjavaslat nagy súlyt fektet a képviselők ellenőrzésére. Minden ülés alkalmával katalogus-olvasás lesz.

A legelőnyösebb az Egyesült-Államok törvényhozó testületi tagjainak helyzete. Ezeknek az uraknak ötezer dollár, vagyis *huszonöt ezer korona* az évi fizetése személyenként, ezenkívül vasuti jegyek és hetenként tízenkét korona külön — levelezési költségmegtérítés. Európai államok közül Franciaország fizeti legjobban a képviselőket, amennyiben *kilencezer frank* fizetést juttat egy-egy törvényhozónak. Franciaország után Magyarország honorálja legbuszábban a nép választottait. Azután ilyen sorban fizetik az egyes európai államok a képviselőket: Ausztria (napl husz korona és vasuti jegy), Bulgária, Románia és Svájc (egyenként husz frank napi díj, vasuti szabadjegy), Hollandia (évi 2500 korona), Görögország (1800 korona), Svédország (1600 korona).

A törvényhozók fizetése körül van azán még egynehány különlegesség is, mint például Dániában, ahol a képviselők napidíja — de csak az ülészek idején — kilenc korona, ezenkívül kapnak vasuti jegyet és szabad be-

menetelük van minden *orfeumba, sántánba és murik-hallba*. Még furcsább sera van a norvég storthing tagjainak. Ezek tízenkét korona napl díjat huznak és ezenkívül — *ingyen gyógykezelésben* van részük, valamint orvosságot is ingyen kapnak. Rosszmájú statisztikusok utána jártak a dolognak és kiderítették, hogy a képviselők ennek a kedvezményüknek úgy látják hasznát, hogy gyógyborokat, konyakot és egyebet hoztatnak, ami alkoholt árulnak a norvég patikákban.

Toalett-titkok a lépcsőn.

(A művésznő kalandja.)

Arad, május 9.

Férfiu zivoltunkra esküszünk, hogy halvány sejtelmünk sincs a női ruhákról és tartozékairól. A selymes, csipkés suhógó ügyek, a még sejmesebb zsuponok és egyebek olyan labirintusban olvadoak össze előttünk, hogy a kaoszban, bizony isten, nem tudunk eligazodni. Az egész redakciónak összes, e téren szerzett ismerete a point lace-ban, a boiéroban és a már fönt említett zsuponban merül ki: ezekről már hallottunk regélni, de hogy tulajdonképpen mi fan teremnek, egész bizonyossággal nem tudjuk. Ma szerencsére a véletlen egyik munkatársunknak bepillantást engedett a női toalettszekrények titkaiba, föltéve, hogy minden toalettszekrény tartalma ugyanaz.

A dolog ott kezdődik, hogy egy aradi primadonna nagyobb bevásárlás lebonyolítását kezdte meg egy aradi divatárkereskedésben. A „kezdte meg” azt akarja jelenteni, hogy megrendelte ugyan az árukat, de a számla kiegyenlítését néhány napra elhalasztotta. A néhány nap ma telt le, amely körülményt azzal sietet jelzoi a kereskedő, hogy a számlát elküldte a primadonnának.

A két filéres bélyeggel ellátott rokonszenves írás egyes tételai nagy felháborodást keltettek a művésznőnek egyébként nyugodt kedélyében. Megyőződése szerint ugyanis a számla néhány pontja nem állott összhangban a realis anyaggal s ebbeli véleményét a következő kategorikus és sokatmondó kijelentésben foglalta össze:

— Nem fizetek!

A szolgálta elvitte a röphe üzenetet gazdójához a kereskedőhöz, aki erre visszakérette az árunak még nem használt és meglevő részeit. A pikáns dolgokat, amelyek történetesen érintetlenek voltak, a primadonna egy szálíg visszaküldötte s az ügyet részéről befejezettnek nyilvánította ki.

De nem így a kereskedő. Atvizsgálta az árukat, valamint a számla kifogásolt pontjait és megállapította, hogy rendellenességről szó sem lehet. Ifyformán természetesen nem volt hajlandó visszavenni az iparcikkeket, hanem újból elküldötte azokat a művésznőnek. A szolgálta néhány perc múlva ismét csöngött a primadonna lakásán, jelentve, hogy a kereskedő hiány nélkül visszaszolgáltatja az árukat és hogy a számla körül semmiféle, még formahibát sem sikerült fölfedeznie; így tehát alaptalan a primadonna panasza.

A küszöbön folytatott rövid lejáratu diskurzus után a művésznő idegesen becsapta az ajtót a szolgálta orra előtt. A zsuponok tehát újból a kereskedőhöz kerültek, aki azt az utasítást adta a szolgáltnak, hogy a csomagokat nyugodtan hagyja a lépcsőházban, másképp nem cselekedvén.

Igy jutottak a kíváncsi szemek martalékául a női selyemharisnyák, a zsuponok és a többi rejtelmes egyebek. Így jutott tudósítónk is a titkokhoz, a melyeknek megismerése idült ambicióhoz tartozott.

Furfangos sikkasztás.

(Ellopott 30 ezer korona.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 9.

Az Adria tengerhajózási részvénytársaságnál, — amint budapesti tudósítónk jelenti — nagy sikkasztás történt. A társaság egyik ellenőre harminc ezer koronát sikkasztott és megszökött. Az eset részletei a következők: Ma délben megjelent a főkapitányságon Láng József, az Adria tengerhajózási részvénytársaság igazgatója és a következő feljelentést tette: A társaságnak Nagymartonban van egy kirendeltsége, amelynek három alkalmazottja van. Nevezetesen: *Domonkos Mihály* ellenőr, *Buchsbaum Sándor* pénztáros és *Novák József* altiszt. Április 7-én történt, hogy Budapestről Buchsbaum Sándor pénztáros a következő táviratot kapta:

E távirat vétele után azonnal utazzek Bécsbe. A Cunard Line irodájában várjon reám. Láng igazgató.

A távirat vétele után Buchsbaum a pénztárt lezárta, a kulcsokat pedig átadta Novák József altisztnek, ő pedig Bécsbe utazott. Alig érkezett meg Bécsbe, már egy másik táviratot kapott ugyancsak Budapestről, amely így szólt:

Hivatalos halaszthatatlan ügyekben elfoglalva lévén, ma nem mehetek. Várjon rám holnapig. Láng igazgató.

Bruckbann megvárta a másnapot. Miután az igazgató még másnap sem érkezett meg, táviratozott Lángnak, hogy várjon-e tovább? A pénztáros érdeklődése nagy meglepetést keltett Budapesten az Adria igazgatóságánál. Értesítették Buchsbaumot, hogy az igazgatóság részéről *senki sem citálta Bécsbe*. Ugylátszik, valami bűnös manipuláció történt. Nyomban térjen vissza Nagymartonba és tegyen jelentést a történetekről. A rejtelmes eset nagyon megdöbbentette a pénztárost. A legközelebbi vonattal Nagymartonba utazott, ahol kínos meglepetés várt reá. *Domonkos Mihály* eltűnt.

Alig utazott el Buchsbaum, Domonkos elvette az altisztől a pénztári kulcsokat. Bezárkózott a pénztárszobába, ahol feinyitotta a pénztárt, *kivette a benne levő pénzt*, a kesszát újból bezárta és a kulcsokkal, pénzzel együtt megszökött Nagymartonból. A fölfedezésről a pénztáros nyomban értesítette az igazgatóságot, a mely megindította a vizsgálatot. A nagymartoni pénztárban rovincsolást tartottak és megállapították, hogy az ellenőr a pénztárból *elvitte 30 ezer 566 koronát*.

Hogy merre szökhett, fogalmuk sincs. A sikkasztórak Budapesten büntársra volt, aki a táviratokat Buchsbaumnak felsöta.

Domonkos Mihály kisudvarroki születésű 37 éves nős ember. A családját a sikkasztó Nagymartonban hagyta. A sikkasztó előre készült a sikkasztásra. Tudta, hogy kedden és szombaton van a nagymartoni pénztárban a legnagyobb forgalom. A kivándorlók ugyanis ezen a napon utaznak el nagyobb számban. Domonkos éppen a *keddi napon* rendelte el maga mellől a pénztárost, amikor nagy a bevétel. A sikkasztó középtermétű, erőteljes testű katu, haja szőke, felfelé fésült, bajusza hosszú szőke, álla borotvált, arca kerek, szemé szürke, beszél magyarul, németül, tótul. A társaság 3000 korona jutalmat tűzött ki annak a ki a sikkasztót elfogja, vagy a rendőrséget a nyomára vezeti.

HIREK.

— Széll Kálmán — a főrendiház elnöke. Budapesti tudósítónk jelenti: Minden cáfolat ellenére tartja magát az a hír, hogy a király a kormány előterjesztésére Széll Kálmánt fogja a főrendiház elnökévé kinevezni. Széll a kinevezést el is fogadja és ennek következtében lemond szentgotthárdi mandátumáról.

— Wekerle miniszterelnök Temesvárott. Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap a délutáni gyorsvonattal Temesvárra érkezik és estig választói körében marad. A temesvári koalíció a fogadtatás részleteinek megbeszélése végett csütörtökre, Kisfaludy Kálmán elnöklété alatt ülést tart. Wekerle miniszterelnök innen klopódiai birtokára utazik.

— Arad meghívója Nagyváradon és Temesváron. Nagyvárad-ról jelenti: Institoris Kálmán Arad város polgármestere átiratban értesítette Nagyváradot, hogy Károly Gyula grófnak, Arad új főispánjának beiktatása május hónap tizenötödikén történik meg. Az installációs ünnepi közgyűlésre Arad város meghívja Nagyváradot is. Az aradi polgármester kéri Nagyváradot, hogy az ünnepélyes beiktatáson küldöttségileg képviseltesse magát s a küldöttség tagjainak nevét és számát előre jelentse. A tanács még nem határozott, hogy a város képviselőiben kik mennek Aradra.

Temesvár-ról jelenti: Az aradi főispán e hó tizenötödikén végbemenő installációján Temes vármegye közönsége küldöttség által képviselteti magát. A küldöttség vezetőjévé a közgyűlés Darabanth János dr. főügyészt, tagjaivá pedig Sztojánovits György bárót, Sztojánovits Iván bárót, Pécska Miklós dr.-t, Szalay Géza dr.-t, Hollós Gyula dr.-t, Kasztery Mihályt és Petkó Zoltánt választotta meg.

— Milyen párti a lóvasut? A mai városi közgyűlésen igen sajtóságos és föltétlenül új dolog jutott a városatyák tudomására. Az, hogy a lóvasut ügyét fel lehet fogni függetlenségi 48-as és 67-es szempontból. A vízvezeték megváltásánál fontos szerepet játszik a magyar vezényszó és a magyar udvartartás dolga s amikor a város valamelyik plajás özvegyének nyugdíjazása felől intézkedik, föltétlenül figyelembe veendő, hogy a plajás hiva volt-e a koalíciós kormánynak? Mindezeket az új szempontokat hosszasan és eredményes fejtegetés után Mülek Lajos fedezte fel. Ő tette ugyanis azt az éles elmére valló kijelentést, hogy a főispáni installáción a törvényhatóság üdvözléte mellett a függetlenségi párt is üdvözölni fogja Károly Gyula grófot. Mi eddig ugyan úgy tudtuk, hogy a törvényhatósági bizottság nem közjogi alapok, hanem a város érdekei szempontjából intézi a város ügyeit: Mülek azonban kitanított bennünket. Mi azt hittük, hogy a lóvasut egész egyszerűen lóvasut, de Mülek bebizonyította, hogy a függetlenségi párt szempontjából a lóvasut villamos is lehet. Mert ugyan mi más értelme lenne annak, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai városi ügyekben kidomborítsák a maguk közjogi, politikai álláspontját? Avagy csupán a mimikrielmélet érvényesülése ez a kedves kis terv? Simulás a hatalom emberéhez? Ennek csupán Mülek Lajos a megmondhatója. Mi csak azt tudjuk, hogy nekünk továbbra is lóvasut marad a lóvasut, akár 48-as szemmel nézzük, akár 67-essel. És ez az oka, hogy még néhány leckét kell vennünk Mülektől, amíg megtanuljuk, hogy a városi ügyeket, a vashid dolgát, a városi vállalatok megváltását nem egységes városi képviselőt intézi, hanem közjogi pártok.

— Polónyi Géza Aradon. Polónyi Géza igazságügyminiszter már kinevezésekor barátai körében úgy nyilatkozott, hogy rövidesen lejön Aradra rokonai és ismerősei látogatására, valamint az aradi bíróságok ügymenetének megtekintésére. Tegnap az igazságügyminiszter a függetlenségi pártkörben Nagy Sándor dr.-ral, a nagylaki kerület függetlenségi képviselőjével beszélgetés közben a következő szavakkal megismételte régebben tett kijelentését:

— Legközelebb lemegyek Aradra, ahova — mint tudod — rokoni és baráti kötelek fűznek és ez alkalommal meglátogatom az aradi bíróságokat is.

— Sélly államtitkár fölmöntése. Megirtuk már, hogy Sélly Sándor dr. belügyminiszteri államtitkárt a király saját kérelmére fölmentette állásától. A Budapesti Közlöny mai száma első helyen hozza a fölmentésről szóló köziratot:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Sélly Sándor dr. belügyminiszteri államtitkárt, sok évi közszolgálatát alatt szerzett érdemei elismerése mellett, saját kérelmére felmentem.

Kelt Bécsben, 1906. évi május hó 6-án.

Ferenc József s. k.

Gróf Andrássy Gyula s. k.

— Tisza István szembaja. Budapestről táviratozzák: Tisza István gróf szembajával kapcsolatosan az utóbbi napokban mindenféle kalandos hírek kerültek forgalomba, melyekre nézve a Figyelő című köznyomatos a következő információt szerzte be: Tisza István gróf balszemét a múlt hóban sérülés érte, melynek következtében részleges szürkehályog keletkezett. Ez azonban ez idő szerint semmi aggodalomra nem adott okot és később esetleg operálható lesz. A jobb szem teljesen ép és látóképesége egyáltalán nem csökkent.

— Justh Gyula beteg. Makó-ról írják, hogy Justh Gyula országgyűlési képviselő súlyos betegen fekszik tornyai birtokán.

— A Reichsrath összehívása. Az osztrák hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot közli.

Kedves Hohenlohe-Schillingsfürst herceg! F. 6. május 15-ére egybehívom a Reichsratot, hogy újra megkezdje működését.

Bécs, május 8.

Ferenc József s. k.

Hohenlohe s. k.

— Az aradi mandátum. Az aradi választókerületnek Barabás Béla dr. lemondásával megüresedő mandátumára ma két országos politikus jelöltsége lépett előtérbe. Az egyik Kaas Ivor báróé, akit a fővárosi lapok ismeretlen forrásból szerzett értesülés szerint a mandátum komoly aspiránsul emlegetnek, a másik Komjáthy Béla, a függetlenségi párt volt alelnökének jelöltsége. Fővárosi tudósítónk ugyanis azt táviratozza, hogy Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke határozottan Komjáthy Bélát akarja a megüresedő aradi mandátumra jelölni.

— Újbelső titkos tanácsos. O felsége folyó évi május hó 2-án kelt legfelső elhatározásával Latkóczy Imre, a közigazgatási bíróság másodelnökének a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

— A herceg és az ostor. Bécsújhelyről jelenti: Windischgrätz Otto herceg ma Theresienfeld és Bécsújhely között automobiljával Windisch Rudolf kocsis szekere elé került. A kocsis feldühödött s az ostorával a herceg felé csapott, de az ostor hegye megakadt a gépko-

csiban s nem okozott bajt. A herceg följelentést tett a kocsis ellen, ezt le is tartóztatták, de nyomban szabadon bocsátották.

— Egy hadnagy kálváriája. Érdekes eset foglalkoztatja ma a tenesvári rendőrséget. Az eset hőse Weinmann Géza volt közös hadseregbeli hadnagy. Weinmann a rendőrség kezelt közt lévő bizonyítványok szerint 1899-ben kitűnően végezte el a soproni hadapródiskolát. A következő évben hadnagygyá neveztetett ki a Bródban székelő 61. cs. és kir. gyalogezredhez. Innen 1901-ben az eperjesi 67. gyalogezredhez helyezték át nagyfoku idegessége miatt, amely 1903-ban oly mérvűket öltött, hogy kénytelen volt miatta a hadsereg kötelékéből kiválni. Azóta végigjárta az ország minden kórházát, hogy hysteriájából kigyógyuljon. Azonban mindenütt rásültöttek, hogy szimulál, úgy hogy a múlt évben a belügyminiszterium körrendeletet intézett az összes kórházhoz, amelyben közölte, hogy Weinmann notórius szimuláns, utasítja a kórház igazgatókat, hogy három évig egy kórház se vegye fel Weinmann. Weinmann, aki nagy hypochonder, ezután egy budapesti címrodában talált állást, de innen is el kellett mennie, mert az állását kvalifikáltabb egyéneknek kellett átengednie. A szerencsőtlen ember ma a temesvári kórháznál jelentkezett ahonnan azonnal átszállították a rendőrségre. A rendőrség illetőségi helyére, Sebes-Kellemesre (Sárosmegye) transzportálta, ahol gyógyításáról és ellátásáról gondoskodni fognak.

— Letartóztatott aradmegyei lázitók. A képviselőválasztás óta a kisjenői kerülethez tartozó Csintye román községben a Russu-pártiak állandóan izgatnak a Lázárpárthoz tartozók ellen. A kisjenői csendőrs ma tizenegy emberrel megjelent Csintye községben és nyolc bujtogatót letartóztatott és a kisjenői járásbíró fogházába szállított be. A községi bíró és tizenhat román ellen lázítás miatt följelentést tettek.

— Aradi mérnökök kirándulása. Az Aradi Mérnök és Építész-egylet által a békényi zsillip-építkezések megtekintése céljából rendezendő tanulmányi kirándulás végleges programja a következő: Az indulás szombaton f. hó 19-én a d. u. 4 óra 16 perckor induló gyorsvonattal történik. Érkezés Szolnokra 7 óra 7 perckor, ahol úgy az aradi, mint a nagyváradi mérnök-egyletet a szolnoki mérnök-egylet fogadja, amely az ellátás, valamint az elszállásolás tennőit magára vállalta. Este közös vacsora. 20-án reggel 6 óra 30 perckor indulás külön motorvonattal Kun-Szt. Mártonba, onnan kocsin Békénybe. Kun-Szt. Mártontól a három egylet a zsillipépítési vállalat vendége. A visszautazás olyképen történik, hogy vasárnap este a 6 óra 54 perckor érkező gyorsvonattal a kirándulók Aradra érkeznek. A máv. igazgatóság részéről kilátásba helyeztetett, hogy a résztvevő egyleti tagok a gyorsvonaton érvényes ingyenes utazásra jogosított igazolványokat nyerhessenek, valamint az is, hogy a szolnok-kun szt.-mártoni vonalon díjtalan külön motor álljon rendelkezésünkre. A kirándulást rendező bizottság ez uton is kéri a kiránduláson résztvevni óhajtó egyleti tagokat, hogy az egyleti helyiségben kitétt ívet f. hó 12-éig okvetlen aláírni sziveskedjenek, hogy a bizottság a résztvevők számának arányában a mulhatlanul szükséges előzetes intézkedéseket idejekorán megtehesse.

— A kevermesiek földvásárlása. Lasky Gyula földművelésügyi miniszteri osztálytanácsos tegnap este Makóra érkezett, hogy vezesse Kevermes községnek a földvásárlás ügyében megkezdendő tárgyalását. A kevermesiek,

mint ismeretes, a herceg *Ypsilanti* főle nagy birtokot akarják megvenni és parcellázni.

— **Házasság.** *Pethőcs* István földbirtokos házasságot kötött sárkányi *Sárkány* Margit úrnóval, néhai *Hátfalvy* Gyula volt makói gyógyszerész özvegyével Budapesten.

— **Magyar nemesség.** A király *Schöndrch* Gyula ezredesnek, a gyulai 2. honvéd gyalogezred parancsnokának, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet „monostori” előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Nyakszirtmeregedés Pozsonymegyében.** *Pozsonyból* táviratozzák a félhivatalos M. T. I.-nak, hogy Pozsonymegye több községében előfordultak ugyan nyakszirtmeregései betegségek, melyek közül több halállal végződött, de a betegségnek járványszerű jellegéről nem lehet szó.

— **A Suciu-afférek.** Tegnapelőtt megírtuk, hogy *Gara Akos* borosjenői ügyvédjelölt *Boros* János és *Heppes* Béla dr. után provokáltatta *Suciu* János dr. országgyűlési képviselőt. Az affér ma békés uton nyert elintézését, amennyiben *Suciu* segédét *Tamasdán* Livius dr. sradi ügyvéd és *Montia* Elemér dr. ügyvédjelölt kijelentették, hogy felük a sértéseket csak általánosságban használta és *Gara Akos* nem volt szándékában megsérteni.

— **A Vezuv újra háborog.** *Rómából* táviratozzák: Nápolyból érkezett jelentések szerint a *Vezuv újra háborog*. Vastag füstoszlopok emelkednek a kráterből az ég felé. A lakosságon óriási izgatottság vett erőt.

— **Bekics Gusztáv temetése.** *Budapestről* táviratozzák: *Bekics* Gusztávot, a kiváló publicistát ma délután temették el nagy gyászpompával és előkelő közönség jelenlétében, melynek sorában ott volt *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter, *Fejérváry* Géza báró darabantestőrkapitány, *Wlassics* Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke és az írói és művészi világ számos kitűnősége.

— **Iparpártolóbank százmillió alaptőkével.** *Budapesti* tudósítók sürgönyzi: Pénzügyi körökben elterjedt hírek szerint a magyar ipar pártolására legközelebb bank alakul meg százmillió korona részvénytőkével.

— **Szerencsétlenség egy cirkuszban.** *Brassóból* táviratozzák: Tegnap este *Fekete* Ede cirkuszának nagy sátora előadás közben összeomlott. A ledőlt oszlopok egy tizenhárom éves fiút agyonütöttek és négy embert halálosan megsebesítettek. A közönség a sátor alól csak úgy tudott menekülni, hogy a ponyvát több helyen zsebükkel fölhasították.

— **Eltoloncolt képviselelőjelölt.** *Eperjesről* írják: *Pifó* János pánszláv agitátort, aki állítólag a Tatra-bank titkára, *Girálton letartóztatották*. A kitűnő tót faluról-falura járt, gyűléseket rendezett, röpiratokat osztogatott s fellzgett a népet. Elhitette a parasztokkal, hogy *Kossuth* a magyar szociálistákat Felső-Magyarországra akarja vinni, hogy közöttük felossza a tótok földjét s a tótokat kiszállíttatja Amerikába. Mikor aztán nyíltan is föllépett ezzel a programmal képviselőjelöltnek s gyalogta a magyarságot, fülön csípték és a képviselőválasztás napján eltoloncolták az illetőségi helyére.

— **Áthelyezés.** *Tóthvárad* *Asbók* Odónt, a szegedi 3-ik huszárezred aradi osztályának főhadnagyát, a honvédelmi miniszter a szabadkai 4-ik huszárezred bajai osztályához helyezte át. Helyébe *Gyura* István kecskeméti huszárfőhadnagyot osztották be.

— **Híres emberek haja.** Párisban az idén nagy vásárt tartanak nagy emberek hajfürtjeiből. Ár tekintetében eddig az első helyet *Nelson* haja érte el. Juniusban egy alig két tucat szálát tartalmazó hajfürtjeért, több mint háromezer koronát

fizettek, míg egy kisebbért kétezret. Ellenben, éppen nem valami következetesen, *Wellington* haja igen olcsón kél, mert nem keresik. Egy fürtjét éppen csak negyven koronáért adták el. *Napoleon* haja már ötszázig is fölvitte, de adtak belőle harminc koronáért is. Lord *Byron* apó kis fürtjeiért meg hatszáz koronát is adott egyik tisztelője.

— **Malálozás.** Egy fiatal aradi asszony, *Weiszberg* Sandorné szül. *Szalay* Hedvig élete 24 ik s házassága 5 ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése holnap délután 4 órakor lesz a Csiky Gergely-utca 11. sz. házból.

— **A szerelem halottja.** Május a szerelmek hónapja. Ilyenkor támadnak halálosan bus szerelmek és mindennap akad a rendőri hírek közt egy-egy szerelmi dráma vagy öngyilkosság. A nagy városok forgatagában élők hamarosan elbucsznak az élettől s nagyobbára azok akik előtt még egy egész élet áll. Tegnapelőtt délután a Zuzligetben egy fiatal asztalossegéd szíven lötte magát. Tegnap röviden megemlékeztünk az esetről; ma újabb részleteket kapunk, melyekből kitűnik, hogy a szerencsétlen ifju makói származású volt. Kihámozzuk a rideg rendőri jelentésből szegény *Kallós* Mihály „esetét”, mert hátrahagyott levele és maga az öngyilkosság különösen poétikus és egy finomlelkű ember tragédiáját tárja elénk. A levélben, melyet a rendőrséghez címzett, a következőket írta az öngyilkos szerelmes:

Kedves Barátaim! A nevem *Kallós* Mihály, makói születésű huszonhárom éves ifju vagyok. Gyermekkoromtól küzdöttem, nélkülöztem. Mikor más gyermekek gondtalanul játszanak, napsugaras réten kergetőznek, nekem már életem fentartásáról kellett gondoskodnom. Idegenek közt nőttem fel. Alig alig éreztem gyöngédséget, szeretetet. Szabad időmet olvasásra használtam fel. Azért vagyok talán érzékenyebb, mint mások. Különböző egyesületek vezetőségeiben sokat kellett szenvednem, küzdenem Amit ott tettem — önzetlenül tettem.

Lakásom az Alföldy utca 7—11. szám alatt van. *Vőlegény* vagyok. Menyasszonyom *Tichy* Annuska. A mellettem talált, mezei virágokból font csokrot adjátok át menyasszonyomnak és mondjátok meg neki, — hogy ott váltam meg az élettől, ahol a legboldogabb percimeket töltöttem.

Mint már említettük, a boldogtalan ember menyasszonya, *Tichy* Annuska azt vallotta a rendőrségen, hogy vőlegénye azért lett öngyilkossá, mert szülei nem akartak beleegyezni a házasságba.

— **Nákó Sándor gróf ünneplése.** *Nagyszombat* irják: *Nákó* Sándor grótot, a kerület új orsz. képviselőjét lelkes ovációkban részesítették tegnap választói. Fáklyás menetet rendeztek, mely után a Czenczinger-szállóban lakoma volt. A lakomán számos felköszöntő hangzott el a képviselőre, akinek jövővé működése iránt a legjobb reményekkel vannak eltelve a kerület választói.

— **Meghal a palatábla.** Ki hitte volna, hogy egy napon ez is csak bekövetkezik? A palatáblát száműzni akarják erőlyesen a kis iskolások tászkájából és hóna alól, hogy a fiucskák ne karcollhassanak többé a „griffi”-vel a vörösen vonalazott, vagy kockázott fekete alapra. A budapesti tanítók hatodik kerületi körében népes közgyűlésen mondták ki az ítéletet. Ezek után tag tér nyílik két dologra. Elbushulhatjuk magunkat minden földi intézménynek, tehát a kedves, ideg- és fülkínzó palatáblának a mulandóságán, vagy pedig örömmel köszönhetjük ennek az ósdi iskolai szerszámnak az eltakarodását. Akinek jól esik, miad a két élvezetből kivetheti a részét. Hát persze, persze, olyan bájos költészet volt az a faromás kőlap a zsinegen előző szivacsossl, amelylyel jól be is maszatolhatták magukat a kicsinyek s be is tömötték vele a kis nebulók egymás száját dulakedás közben, hanem azért mégis csak ékosabb lesz, ha ceruzával írják majd a köbüköm betűiket papíraera. A tanítók ezt találják alkalmasabbnak. Az iskolások nem erőtetik meg any-

nyira görcsösen az ujjukat, a ceruza vonástól nem kap senki hátborzongást, s a bacillusok sem terjedhetnek a benyálazott szivacs révén olyan vígan. Szóval részvét, sóhajás a kimuló palatábláknak, de annál melegebb üdvözet a papirnak, ceruzának, vagy minden egyéb holminak, amely a palatáblát és a griffit kiszorítja!

— **Sok ember, aki télen gyakran felpatlogzott arccal, vagy kézzel jár — ezt csak a rossz szappannak köszönheti.** A szakkörök legjobban ajánlják a glicerint tartalmazó szappanokat a bőr ápolására és tisztítására. A szappanokat azonban eukor és alkohol segítségével átlátszóvá teszik, a melyek azonban ártalmas és csó utánczatai a glicerint-szappanoknak. Olyan szappanok amelyek kevés, vagy egyáltalán glicerint nem tartalmaznak a bőrt durvává és ráncossá teszik. A valódi glicerint szappan lehet transzparens, avagy át nem látható is. — A legbiztosabb ismertető jele a Sarg féle glicerint, szappanoknál az hogy soha ki nem szárad. Egy ilyen szappan használatától a bőr mindig puha, fehér és üde marad.

— **Hajhullás ellen használjon Perolint I üveg 1 kor.** Vojtek és Weisznál. 112

A basa leánya.

(Balkán regény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Szalónikiból jelentik az alábbi regényes bűnügyi esetet, amely élénk világot vet az ottani igazságszolgáltatásra:

Egy szalonikí katonatiszt nem régiben nőül vette a nagy befolyású *monastiri basa* leányát, aki azonban nemsokára otthagya a férjét és visszatért a szülői házba. A tisztnek jogában állott felesége helyett most egy rabszolganőt követelni apósától, aki azt nem tagadhatta meg. A basának azonban nagy volt a befolyása. Egyik kéz a másikat mossa és a katonai hatóságok csakhamar szükségesnek találták a tisztet „a szolgálat érdekében” áthelyezni Anatóliába. A rabszolganő is visszatért a basához.

De a katonatiszt is jó családból való volt, neki is jó összeköttetései voltak Konstantinápolyban. Rövid idő alatt sikerült magát visszahelyeztetnie Salonikibe. Első dolga volt felszólítani a basát, hogy adja ki neki a leányát, vagy a rabszolganőt. Az előbbi azonban nem akart visszatérni az urához, a rabszolganőt pedig — halva találták a hárem padlóján. A jelek arra mutattak, hogy megfojtották.

Megindult a bűnvizsgálat. A basa leánya azt állította, hogy a rabszolganő öngyilkos lett, felakasztotta magát. A háremben találtak is valami zsinogot, de szeg sehol sem volt a falban. Azt sem lehetett kitudni, hogy mi oka lehetett a szerencsétlen nőnek az öngyilkosságra. Azt ellenben nagyon is lehetett érteni, hogy a basa leánya irigységből meg akarta akadályozni férje együttélését a rabszolganővel. A súlyos gyanúkok alapján letartóztattak egy háremhölgyet, egy szolgát, egy szakácsot és a basának egy katonáját, mint bűnrészeseket; a basa leányát azonban, akit a tettesség gyanúja terhelt, egy imám házában vették őrizet alá.

A vizsgálat rendkívül lassan haladt előre. Végre is elérkezett a főtárgyalás napja és a súlyos terhelő bizonyítékok következtében az eredmény alig lehetett kétséges. Akkor azonban a védőügyvéd azt az indítványt terjesztette elő, hogy vizsgálják meg a helyszínét még egyszer. A bíróság teljesítette a védő kérelmét, kiszállított a helyszínére és íme, a hárem falában ott volt egy nagy, vastag szeg, amely két embert is megbirt volna. Hasztalan volt az ügyésznek az az ellenvetése, hogy az első alkalommal nem találtak szegot a falban: a bírák kijelentették, hogy az első alkalommal elkerülhetette figyelmüket; megállapították, hogy a rabszolganő öngyilkossá lett és ezen az alapon felmentették az összes vádlottakat.

NAPIREND.

Május 10. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Antonin. — Protestáns naptár: Antonin. — Görög-keleti naptár (Április 27.): Simon. — A nap két 4 óra 32 perckor, nyugvó 7 óra 22 perckor.

Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok.

Május 10. Az aradi kereselyező-egylet választmányi ülése déli 12 órakor (Kaszinó-helyiség). — Az aradi kereskedők körének választmányi ülése este 9 órakor.

Május 11. Orvosválasztás Szemlakon. — Az aradi kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Május 12. Az aradi cs. kir. 12. huszárezred tisztikarának díjlovaglása Nagykikindán.

Május 13. Az aradi kaszinó-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Május 17. A délvidéki tanítóegyesület marosmelleki fiókkörének tavaszi közgyűlése Vingán.

Május 19. A szárnyaskerekű dalnok táncvigalma (Városliget). — Az aradi mérnök- és építész-egylet kirándulása a bökényi zsilip megtekintésére.

Blonse-selyem

65 krtól 11 frt 35 krig méterenként. — a legutolsó újdonság — bérmentve és elvámolv a házhoz szállítva. Dús mintaválaszték azonnal. **Heineberg selyemgyára, Zürich.** 3958

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, május 9

Kinlátat és vételkedv mérsékelt. Elkelt 15,000 méter-mázsza buza tartott áron.

Az árak 100 kilónként számítva:

Déli főzsde.

Buza októberre	16.44—16.46
Rozs októberre	13.48—13.50
Zab októberre	13.02—13.04
Tengeri májusra	13.68—13.70
Tengeri júliusra	13.82—13.84
Buza májusra	16.—16.02

Zárás 5 órakor.

Buza októberre	16.49—16.50
Rozs októberre	13.50—13.52
Zab októberre	13.14—13.16
Tengeri májusra	13.68—13.70
Tengeri júliusra	13.82—13.84
Buza májusra	16.08—16.10
Uj tengeri 1907-re	—

Irányzat szállár.

Zárás 1 órakor.

Osztrák hitelrészvény	690.25
Magyar hitelrészvény	818.25
Leszámitolóbank részvény	507.25
Rima-Murányi vasúti részvény	576.25
Osztrák-magyar államvasúti részvény	681.—
Közúti vasút	596.—
Városi villamos vasút részvény	325.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	9.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban	10.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 9. —

Magyar előrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 120—122 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 126—128 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm-ig terjedő sulyban 128—130 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm-ig terjedő sulyban 128—130 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 124—126 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm-ig terjedő sulyban 121—123 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm-ig terjedő sulyban 120—121 fillérig.

Sertéselészék: Május 5. napján volt készlet 60,602 darab, május 6. napján főlhajtott 1228 darab, május 6. napján elszállított 1122 darab, május 7. napján maradt készlet 60,703 darab.

A hizott sertéselészék irányzata: Elénkebb.

CSARNOK.

Egy szegény igazhívő muzulmán élete és halála.

Irta: Négrádi László. [2]

(Folytatás.)

A kupucsi basa is jó fogásnak gondolta a dolgot, ment és jelentette a dolgot kilárdásbasainak, a szultáni konyha főmesterének.

A kilárdás basi is megszopta a jó felfedezés után az ujját s most jelentette a nagy felfedezést a kházinédár basinak, a földvarmesternek. A kházinédár basi arca egyszerre mosolyra derült, mert kitűnő dolognak tartotta ezt

a kis lázadást. Ment s jelentette a dsebedsi-basinak, ki arra ügyelt, hogy a szultánnak védelmére mindig elegendő ágyu s fegyver legyen.

A dsebedsi basi majd kiugrott a bőréből. — Biztosan nagy jutalmat kapsz, mondta a kházinédár basinak.

De hát ő is szeretett volna valamit kapni, ment és jelentette felfedezését magának a kajmekámnak, a nagyvezir helyettesének.

A kajmekám vállára ütött a dsebedsi-basinak.

— Hallod effendim, ez nagy dolog, nem maradhat jutalom nélkül, — mondta és sietett érdemet szerezni ő is. Szaladt a főkajmekámhoz.

A főkajmekám menten szivdobogást kapott.

— Lázadás a padisah ellen. Oh sáhom, én megmentelek. Rólad sem feledkezem meg a szultán előtt, ajánlani foglak, mondta s alig ment tőle el a kajmekám, futott a szultánhoz s jelentette a dolgot. Sirt, nyögött, reszketett, a földet csókolta s homlokával a szultán lába nyomát verte a buzgó főkajmekám, míg elmondta a szegény Ali Bilibi szörnyű bűnét.

A szultán ép a legkedvesebb odaliskijétől jött. hát igen jó kedve volt.

— Azt mondja az az Ali Bilibi, hogy az árnyék tőle jön, hogy az árnyékot ő adja? kérdezte mosolyogva.

— Azt mondta az átkozott eb, nyöszörögte a főkajmekám.

— No hát egészen jól beszél az a szegény Ali Bilibi.

— Fényes padisah, sápadozott a főkajmekám.

— Persze, az ő árnyéka csak az övé, ez csak tőle jön. Hát még árnyékot is az én fenséges testem vessen neki — kacagott a szultán. — Ez az Ali Bilibi okos ember, bölcs ember, én őt megjutalmazom, mert kevés az ilyen okos ember — szolt a szultán s egy jókora zacskó aranyat dobott a főkajmekámnak. — Add oda neki, a szegénynek, legyen kincse is esze van.

A főkajmekám úgy gondolta, hogy fáradságáért neki is kell valami, hát a zacskó arany egy részét elvette. Hivatta a kajmekámot.

— A fényes padisah bolendnak tart téged, hogy ilyen lármát csinálták az Ali Bilibi mondásából. Ezt a zacskó aranyat küldi Ali Bilibinek.

A kajmekám meglát elvett a zacskóból, mert hiába csak nem farszt ő sem. Tovább adta a dsebedsi basinak. Így vándorolt tovább kézzel-kézzel, mikor a kádinoz jutott a zacskó, már csak egy arany volt benne. Ezt a kádi megtartotta magának s hivatta a menderek őrt, aki Ali Bilibit hozzá vezette.

— Bolond vagy te, szegény menderek őr — mondta a kádi, — Ezt üzeni a fényes szultán, ráci Allah anbu (Allah legyen vele megelégedve), szaladj s ereszd őt azonnal szabadon.

A menderek őr nagyon haragos volt, mert jutalom helyett szidást kapott. Szívesen tartotta volna meg a kétajtajuban a szegény Ali Bilibit, de hát a szultán parancsát teljesíteni kellett.

— Jöjj ki te eb — kiáltott Ali Bilibire. Nekem köszönheted szabadulásod. Mit tudsz adni?

— Az árnyékomon kívül semmim sincs — felelte jámboran Ali Bilibi.

— Ninss, akkor megcsaplak.

És úgy tett. Jó kemény tizenöt pálát csapott az Ali Bilibi talpára.

— Menj — mordult Alira — fizettem én, ha nem tetszik, keresd az igazságot.

II.

Ali Bilibi, a szegény muzulmán, kétszer három napig nem birt járni, de aztán ment és kereste az igazságot. A menderek őr mondta, a menderek őr mért mondta volna, ha nem kellene neki keresni az igazságot. Kereste hát s bizony ezzel is úgy volt, mint az árnyékával. Soha ilyen szorgalmas keresőt. Hol az eget vizsgálta, hol a földet, hol a pusztá fővényt turkálta, hol a tenger vizét nézte.

Egy muhteszib-basinak (aki az igazságszolgáltatást végzi) feltűnt a szerteszét tekintgető szegény Ali Bilibi.

— Mit keresel te, szegény szolgám — kérdezte.

— Az igazságot bizony — felelte ártatlanul Ali Bilibi.

— Tizenöt botütést mért talpamra egy menderek őr s azt mondta, keressem az igazságot.

A muhteszib-basi nagyot kacagott, majd megpukkadt nevéttében.

— O te szegény gyarlóság, inkább az eszed keresd, mint az igazságot, ha nem akarsz kétszer annyi verést kapni a talpadra.

Ezzel utnak eresztette Ali Bilibit. A jámbor elgondolkozott a muhteszib-basinak mondásán s úgy találta, hogy kétszer annyi botütés kétszer jobban fáj, hát ha már keresni kell valamit, akkor inkább az eszét keresi.

(Folytatás a következők.)

IDEGENEK ARADON.

— Május 9 —

Fenér Kereszt szálloda. Vajna Gerő utazó Budapest. — Sugár Bela utazó Budapest. — Max Sándor utazó Berlin. — Ulmann Mór Bécs. — Oláfalussy Koller Lajos Békéscsaba. — Lauffer Samu utazó Bécs. — Bródy Mór utazó Nagyvárad. — Dohli József utazó Varcsku. — Steiner József utazó Budapest. — Csillag Fülöp T. Szentmiklós. — Litzmann V. Budapest. — Freidler Janos üzletvezető Nagyszében. — Job Samu utazó Budapest. — Abraham Adolf utazó Bécs. — Singer Ignác utazó Budapest. — Siklós Béla mérnök Budapest. — Bene György máv. felügyelő Budapest. — Theodor Ritter v Worska Budapest.

Központi szálloda. Weigl Henrik utazó Budapest. — Klaber Ferenc utazó Budapest. — Székely Henrik utazó Segesvár. — Telkes Ernő igazgató Szeged. — Szilárd Ferenc utazó Budapest. — Rubin József utazó Budapest. — Goszleth Béla építész Budapest. — Hermann József utazó Budapest. — Holländer Samu fakeskedő Csermó. — Scherban Szilárd földbírtokos Körösbánya. — Benedict Jenő mérnök Nagylak. — Löw Ignác utazó Skutsel. — Marchtway C. kereskedő Hamburg. — Linz Károly főhadnagy Budapest. — Schötti Ferenc kereskedő Hamburg. — Kende Vilmos utazó Budapest. — Rotmann Albert utazó Budapest. — Seiler Vilmos utazó Budapest. — Stiene János kereskedő neje Déva. — Szalasy Rezső képezdei tanár neje Déva. — Ozv. Gencsy Endre főszolgabíró neje Déva.

Vass szálloda. Grünwald Odön utazó Prossnitz. — Berger József utazó Budapest. — Simon N. utazó Budapest. — Kanitz Antal utazó Budapest. — Tehel Samu utazó Budapest. — Krishaber L. Pál utazó Budapest. — Steinhardt M. utazó Bécs. — Weiser Gyula kereskedő Bécs. — Forschner Samu utazó Bécs. — Fleischmann Adolf kereskedő Kurtya. — Kurländer Lajos utazó Budapest. — Ligeti Kálmán utazó Budapest. — Linzer Miksa utazó Bécs. — Minkus József utazó Bécs. — Veres Sándor földbírtokos M. Bagos. — Simonyi József magázó Gyöngyös. — Zins Ede utazó Bécs. — Teltsch Izidor utazó Budapest. — Gross Mór kereskedő Magyarosánad.

Náder szálloda. Splény Arpad hivatalnok Budapest. — Körösy Lajos utazó Budapest. — Hauszler Imre fakeskedő Zám. — Sztán Miklós lelkész Agris. — Sebő Gábor utazó Budapest. — Pollák Ferenc kereskedő Szemlak. — Kettner József vendéglős Borosbény. — Braun Ede kereskedő Buziás. — Mold József gazdatiszt M.-Kovácsbánya. — Weisz Izsák kereskedő Nagyvárad. — Steinheim Ignác utazó Budapest. — Korfeszku Miklós gazdatiszt és neje Bukarest. — Danity István fodrász Déva. — Darvas János vendéglős Brád. — Schiller Mór kereskedő neje Pleskuca.

NYILTÉR.*

a legjobb fém-tisztító szer. 3958

Mindenütt kapható.

Gyár: Lubenynaki & Co., Berlin NO.

Uzlet:
Andrássy-tér 13. szám

Minorita-palota

Telefon 333. szám

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn József

ARAD.

Gyári-műhely:
Batthyány-utca 32. sz.

saját ház.

Telefon 321. szám

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

JÉGSZEKRÉNY-GYÁR.

Saját szerkezetű legújabb szekrények, melyekben minden harmadnap szükségeltetik csak jég. Nagy raktár mindennemű **jégszekrényekben**, u. m. háztartási, vendéglősök, heentesek és mészárosok részére; legújabb és legjobb szerkezetűek, melyek kevés jégszükséglettel legjobban hűtenek; háztartási és konyha-berendezési cikkek. — Fürdőkádak, ülő fürdő és gyermekkádak, zuhanyok, úgy a közönséges háztartásban, valamint vízvezetékhez alkalmazhatók a legizlésebb és diszes kivitelben mindig készen raktáron kaphatók.

Árjegyzék kívánatra küldetk.

1091

Árjegyzék kívánatra küldetk.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy

üzletemet

az Andrássy tér 19. sz. Központi szállodából

Andrássy-tér 18. sz. alá, Lócs-féle házba

helyeztem át

Bloch papirkereskedés mellé.

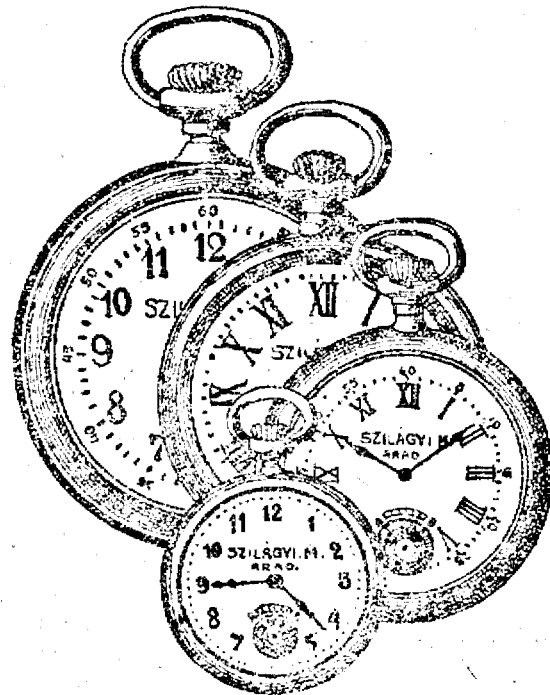
Szives pártfogást továbbra is kér

1258

Kiváló tisztelettel

Lázár Gyula.

Idei ásvány, gyógy- és savanyuvizek megérkeztek.

**Arad legnagyobb
órajavitó műhelye.**

Szilágyi Márton

a színház hátsó oldalával szemben.

Minden órajavítás csak 90 kr.

óravég 10 kr., mutató 5 kr.

gyorsan és pontosan egy évi jóállás mellett.

Tört arany, vagy ezüst a legmagasabb árban megvétetik, vagy más tárgyra becseréltetnek.

Raktáron mindennemű zseb- és fali inga, fali ébresztő órák bámulatos olcsón. Vidéki megbízások gyorsan és lelkiismeretesen intéztetnek el.

Tanoncok fizetéssel azonnal felvétetnek

Magyar gyógybor.

Codálatos hatása a

Rozsnyay-féle Pepsin-bor.

Gyomorbetegeknek, kik gyöngén emésztenek, szabályozza az emésztést és fokozza az étvágyat. Még teljesen egészségesek is, a kik érzik, hogy valamely kedvező ételből többet ettek, egy pohárkával közvetlen étkezés után bevéve, minden emésztési zavartól megkíméltetnek. Lábbadozóknak nélkülözhetőt tesz a soványféle mesterséges tápanyagot. Hísláló gyógymódnál kiváló sikerrel alkalmazható. Egy üveg ára 8 kor. 20 fill.

Dr. Rozsnyay étpora

Ielbőfőgsnél, gyskori gyomorégésnél és emésztési zavaroknál kitűnő. Egy doboz ára 70 fillér.

Kapható:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

3841

Arad, Szabadság-tér.

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zser szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely ehasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszertárában.

Szálloda az „Arany Oroszlánhoz“ Temesvár Józsefváros.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és igen tisztelt vendégeimnek szíves tudomására hozni, hogy a jelenleg is legjobb hírnevnek örvendő

„Arany Oroszlánhoz“ címzett szállodát

Temesvár Józsefváros

átvettem és azt a mai naptól a saját ne-
vem alatt fogom tovább vezetni.

En arra fogok törekedni, hogy a legjobb ételek és italok pontos és olcsó kiszolgáltatása által a n. érdemű közönség szíves pártfogását megérdemeljem és a szálloda jó hírnevét továbbra is fenttartsam.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Grosz Theofil.

NAGELE ANTAL

gyógyszertára a Szt.-Háromsághoz

Temesvár, Gyárvaros fő-u. 44.

„HELEN“

arc- és kézcreme szepők, máj-
foltok és mindennemű bőrtisz-
tatlanságok ellen. Este lefek-
vés előtt használandó.

Tégelye I kor. Próbatégely 60 f.

„HELEN“

mosdó víz üvegje I korona.

„HELEN“

pouder dobozza I korona.

Hozzávaló szappan drb. 80 fill.

Aki

jó és tartós cipőt akar venni,
az forduljon

BALOGH SÁNDOR

uri és női cipészhez

Arad, Boros Béni-tér 19. szám,

hol a legdivatosabb

uri-, női- és gyermekcipők

készülnek a legjutányosabb árak
mellett pontos kivitelben.

Javításokat elfogadok s azokat a leg-
gyorsabban eszközölöm.

Telefon szám 126.

Telefon szám 126

WUNDER, kárpitos műterme

Temesvár-Belváros,

Lonovics utca 6., (Hungária szállodával szemben.)

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos műter-
mét, a legujabb, legstilszerűbb és legolcsóbb díszítéseit és butor-
munkáit. — Elvállalok — konkurrenzia nélkül —

lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket

a legszerényebbtől a legelegánsabbig, helyben és vidéken. Szám-
talanszor bebizonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.:
Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Amerikában stb. a
legnagyobb és legelőkelőbb műtermekben szerzett tapasztalataim
révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek
a legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közön-
ség bizalmát megnyerem.

587

Kiváló tisztelettel

WUNDER VILMOS.

Piski telepen

egy jótorgalmu

temetkezési intézet

és saját ház

szabad kézből azonnal eladó.

Bardóczy Odön, vendéglős

Halász utca 41 sz 299

Vendéglő és sörcsarnok

megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy az
igazságügyi palotával szemben, az új
luth. bérházban egy a kor modern
igényeinek mindenben megfelelő

sörcsarnokot

nyitottam.

Kitünő jó magyar konyha. Na-
ponta friss csapolású kőbányai
sör, friss villásreggeli és hideg
felvágott kapható.

Tisztán kezelt italokról, vala-
mint pontos kiszolgálásról gondos-
kodva van. — A m. t. közönség
b. pártfogását kérve, maradtam ha-
zafias tisztelettel

Zámbó Samu,

1277

vendéglős.

Keti részletfizetésre

adok

órákat és ékszereket.

Kézpénzért veszek

órákat, ékszereket, törött aranyat,
ezüstöt, gyémánt s brilliánt kőveket.

Nagy órajavitó műhelyemben

minden 137

órajavítás 80 kr.

Zsebóra üveg 10 kr.

Schwimmer Albert

órás és ékszerész Arad.

Szabadság-tér 5-6. szám alatt.

(Pózl kávéház mellett,

Flame kávéházzal szemben.)

Mindenki csak „Répáti“ ásványvizet vegyen és igyék, ki hosszú életű
akar lenni, és azért is, mert feleslegessé tesz és potol sok osztrák és egyéb
külföldi ásványvizet.

Székelyföldi:

Hazai víz:

„Répáti“

a székelyföldből fakad eszmenyi tisztaságban és bacillusoktól mentesen, szénsav és
vasdus tartalommal.

„Répáti“ kitünő gyógy- és üdítő hatású ásvány- és savanyuvíz, mely
alkatrészeinek szerencsés összetételénél és kellemes ízénél fogva a continens első-
rendű gyógy- és savanyuvízé közé tartozik.

A „Répáti“ az előkelő világ kedvenc asztali vize és különösen jó
eredményel használtatik **köhögés, rekedtség, gyomor-, máj-, vese- és bél-
bajok** ellenében, valamint a **húgyszervek** minden bántalmái **köszvény, vér-
szegénység, tüdő- és a légző és emésztő szervek** betegségei ellen. 1011

Daczára annak, hogy a „Répáti“ üdítő kellemes és kiváló gyógyha-
tású víz, rendkívül olcsó és azért mindenkinek ki egész-éget becsüli mint állandó
gyógyital egymagában is vagy **borral** avagy **tejjel** vegyítve legmelegebben
ajánlható.

„Répáti“ minden nagyobb **üszkerkereskedésben** kapható és **ma-
gánlakásokra** is szétküldetik. Arad és vidéki vevőknek legalább egy láda
(50 üveg) megvételénél a szállítás az aradi állomásra ingyenesen történik.

Kizárólagos főraktár Arad és vidékére **Boros Lajosnál** raktár és lakás Árpád-tér 5.

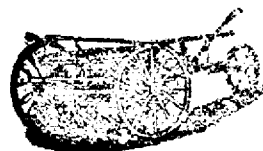
Az egyesült acetylen világítási r. t. Budapest
délmagyarországi vezérképviselői

KRISER TESTVÉREK TEMESVÁR, JÓZSEFVÁROS.

TELEFON 765. SZÁM.

TELEFON 765. SZÁM.

Városi és községi központi világítási telepek létesítése. — Ál-
lódó Calcium-Carbid raktár.

Vízvezetékek és fürdőszoba berendezések, asa-
tornázási és vasbeton munkák, valamint
minden e szakmába vágó megbízások pontos
és szolid kivitele. 334

Állandó nagy raktár ace-
tylen alkatrészekben,
gázizzótestek, villany és
gázcsillárok üvegek, égők
stb.

Mc. Cormik arató, kévekötő,
tengeri ültető és egyéb gépeinek

eladása.

Használt és új oséplőgépek.

Fajtiszta

szőlőoltványokat,

gyökeres fás oltványokat, a legjobb bor és csemege-
fajokból ajánl megvételre 971

Hámory-gazdaság.

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Arad, Deák Ferenc-utca 3 sz. Telefon 229.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Veszek könyvtárakat,

egyedülálló és hangjegyeket legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyv-, papír- és zeneműkereskedése, könyv- és zenemű kölcsöntára, Aradon. 264

Cocus zsír

1 kilo 55 kr., kapható Pollak József fűszerkereskedőnél, József főherceg-ut 11. 1117

Kiadó!

Póray-utca 7. sz. alatt egy 4 szobás emeleti lakás augusztus 1 ére kiadó. 1287

Házvezetőnek

ajánkozik a téren teljesen jártas, gyakorlott leány szerény fizetés mellett esetleg próbára is. Cím a kiadóban. 1291

Eladó.

Petroleummotor, egy lóerővel vízvátvayuzásra is alkalmas. A gép még majdnem új és nagyon jól működik. Cím a kiadóban. 1298

Vesünk könyvtárakat

egyedülálló, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb áron. **INGUSZ I. és FIA** könyvkereskedése Arad. 285

Felső kereskedelmi iskolát

jó sikerrel végzett ker. gyakorlott levelező jó referenciákkal, 1500 kor. kezdő fizetéssel alkalmazást nyer. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 610

Ötvenezer darab

különféle színes férfi és női nap és esernyő 1 frt 10 któl kezdve eladatnak Hegedüs Árminnál, Szabadság-tér 17., a 13 vértanú szoborral szemben. 1041

Egy teljesen új

fehér szobabútor, mely áll 1 dr. garderoob szekrényből tükörrajtóval, egy mosdó márványlappal, egy ágy és székekből utányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban

Biztos existenciát

nyújtó 30 éve fennálló vegyeskereskedés azonnal kiadó. Bővebbet Mittnerrel, Választó utca. 1313

Bodor Béla

árnói orthopéd műcipészete

József főherceg-ut 18. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy egy

orthopéd műcipészeti műhelyt

nyitottam, ahol elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a legdiszesebb kivitelben. Ugyasintén elvállalok mindenféle javításokat.

Levelező-lappal való megkeresésre a házhoz azonnal elmegyek.

Kiváló tisztelettel

Bodor Béla.

1324

RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a tavaszi salsonra való tekintettel a világszerte és kerttulajdonos urakat, hogy

Kerti lugasaim, székeim-, padjaim- és napvédőim

elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izléses kiállításban nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

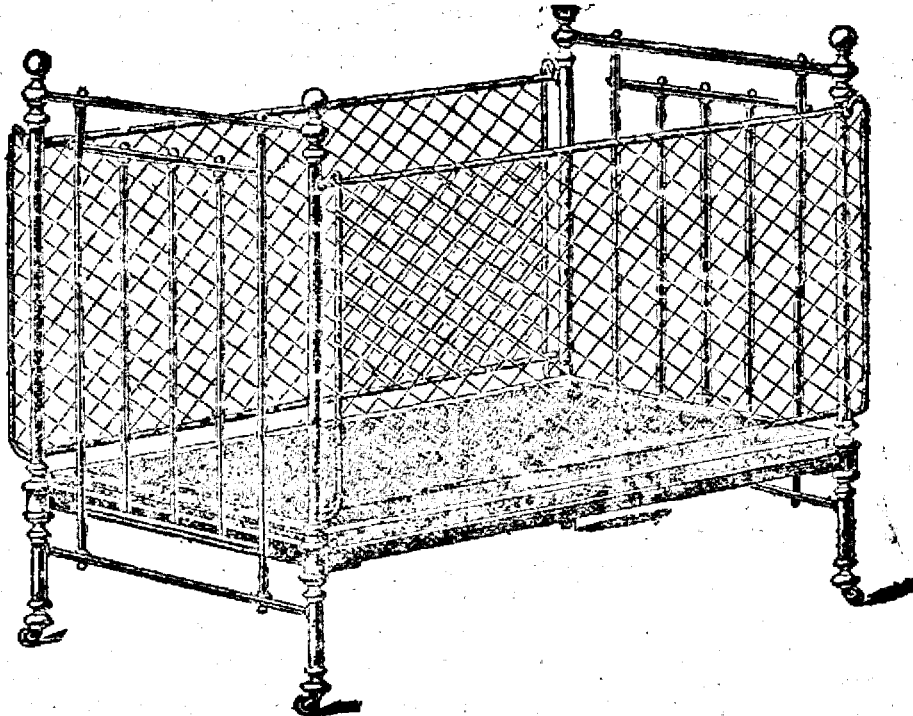
Saját gyártmányu

918

réz- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek

pazar kiállításban.

kívánatra képes árjegyzékkel vagy írásbeli leírásokkal költségtérítéssel.

Szíves megrendezést kér kitűnő tisztelettel

FLEISCHER TESTVÉREK.

Gyárhelyiség: Aulich Lajos-utca 14. szám.

Raktár: Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)

Telefon szám 423.

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghűlés vagy a gyomor túlterhelése nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy nagyon hideg ételek aránytalan elismód által gyomorbetegekben, u. m.

gyomorhurut, gyomorgöres, gyomorfájás, nehéz emésztés vagy elnyálkásodásban szenvednek, egy házi szer ajánlatik, melynek kitűnő hatása már évek óta kipróbálva van. 13 07 a

HUBERT ULLRICH-féle gyökér bor.

E gyökérbor kitűnő, gyógyképesnek ellamert gyökérből, jó harral van készítve, erősíti és élénkíti az ember emésztőszervét, a gyökérbor elhárítja az emésztési zavarokat és elősegíti az új egészséges vér képzését.

A gyökérbort kellő időben használva, a gyomorbajt már oszrában oldja. Nem szabadna tehát annak használatával kesni. Észlelték, mint **fejfájás, felbűfűgés, gyomorégés, felfuvalkódás, rosszullát hányással**, melyek üdült gyomorbajoknál mindig gyakrabban lépnek föl, számtalanszor már néhányszori vas után megszűnik.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei mint **székéltelenség, valamint vertetődés a máj, lép és végszervezetben (hámsoroldó betegsége)** a gyökérbor által gyorsan eltávolítatik. A gyökérbor megszűnteti az **étvágytalanságot** és könnyű székelés által eltávolítja a gyomor és belekben felszaporított idegen anyagokat.

Sovány, sápadt arczszínt, vérhiányt,

erőtlenséget, legtöbbnyire rossz emésztés, csekély vérképzés és a máj beteges állapota okozza. **Étvágytalanságnál, ideges hányadságnál és kedélytelenségnél,** valamint gyakori fej fájás, álmatlan éjszakai kövölközésben sok ember lassan elpusztul. **Gyökérbor a gyengült életének friss erőt ad.** — Gyökérbort gerjeszt az étvágyat elősegíti az emésztést és lápiálkózást, gyorsítja az anyagcserét és vérképzést, megnyugtatója a feleslegzett idegeket és új életkedvet ad. Számos olismérő és háziárat bizonyítja ezt. — **Gyökérbor kapható üvegekben 4 frt 1.50 és frt 2.— a gyógyszerárakban Arad, Kis-Szt-Miklós, Glogovász, Ó-Páoska, Német Szt-Péter, Székessut, Várjas, Honostor, Vinga, Orozilfalva, Fibi, Gútenbrunn, Mária-Radna, Lippa, Kovaszinoz, Világos, Ágris, Ternova, Tausz, Nádas, Pankota, Zaránd, Komlós, Ó-Szt-Anna, Új-Szt-Anna, Kurtios, Simánd, Szt-Márton, Mácsa, Kevermea, Kunágota, Tornyó, Battonya, Szemlak, Perjámos, Sándorháza, Péczak, Knez, Billed, Bogaras, N-Jósa, Gyertyámos, Kis-Boskerek, Új-Bessenyő, Szt-András, Gyarmata, Temes-Rékás, Topoloveoz, Józseffalva, Belinoz, Lugas, Kizdla, Butylin, Bokszeg, Borez-Jenő, Csarmó, Kis-Jenő, Sikló, Székudvar, Elek, Kétegyháza, Gyula, Új-Kigyos, Apáza, Megyes-Bodzás, Mező-Kovácsháza, Tót-Komlós, Orosháza, Mezőegyes, Pityeres, Csánád-Palota, Nagylak, Egres, Szerb-Szt-Péter, Hatfalva, Lovrin, Nagy-Kikinda, Szakálháza, Mehala, Bókes-Csaba, Temesvár srb., valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországnak és az összes ausztria-magyarországi városok gyógyszerárakban.**

FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ÁRPÁD urak gyógyszerárak Aradon, 3 és több üveget eredeti áron Ausztria-Magyarország bármely helyére küldenek gyökérboraimat üvegekben.

Óvakodjunk utánzatoktól. 104

Kérjünk határozottan

HUBERT ULLRICH-FELE GYÓGYFÜBORT.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim tudomására hozni, hogy a legjobb hírnévnek örvendő

vendéglő és sörházat

„Uj Zenélő Órához“

Temesvárott, a város ház utcában és azt személyesen vezetem tovább.

Iparkodni fogok kitűnő konyha és pince által, valamint pontos kiszolgálás által. a n. é. közönség szives jóindulatát megnyerni és vendéglőm jó hírnevét megerősíteni.

Számos látogatást kér tisztelettel

Müller Károly

571

az „Uj Zenélő Órához.“

Temesváron.

CZERNÓCZKY MIHALY

ári és női cipőszé

Aradon, Kosuth-utca 88. sz. Flók-üzlet: Borsos Béni-tér 2. sz. (Kneffel-házban).

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe saját készítményű **ári-, női- és gyermek-cipő raktárát** rendkívül olcsó áron mellett. — Legjobb gyártmányu cipő lakkok, krémek és fűzők minden színben raktáron. 709

Telefon szám 492.

Friss hal, fogas érkezett! Földi eper, számdéza, új carfiol, szagos müge (Waldmeister.)

Friss szőlő! — Friss spárga! Várnarancs. — Ananas. — Banana. Erdélyi tábla alma. — Délmagyarországi kitűnő jó teavaj. — Magyar Miskolcai Bohéme és Tulipán tortája nagy és kicsi. — Györi knakk, kassai tormás mindennap friss érkezik. — Kásvai sódar. — Must. — Legfinomabb likörök — Uj nápolyi burgonya, zöld borsó és mindenféle korai főzelékek.

Hazai sajtok: Gyári, Havasi, kárpáti, Pécsi csemege, Dóri pusztai Kisbéri Romantour és Bivaly Imperial. 1070

Finom hegyi borok, ásványvizek, tea, rum, cognac, cukor, cukorkák, mindennap friss pörkölt kávé ajánl

Sziszka I.

fűszer- és csemege kereskedő

ARADON a főpostával szemben.

Nagy Sándor vendéglője,

Toldy Club helyisége,

ARAD Kápolna utca 8 szám.

volt Lámzer-féle vendéglő.

Ajánlja a legjobb kitűnő hegyi borokat, ugyasintén izléses ételeket pontos és gyors kiszolgálás mellett.

Számos látogatást kér tisztelettel

Nagy Sándor

vendéglő

997

Ház, birtok vétel és eladás,

terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki

iroda

ZEINER IGNÁCZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban teljesíti az e téren

megbízásokat.

1836-ól üres telek Uj Mikalakan az országot mellett olcsó áron eladó. Bővebbet a fenti czégnél.